

Zaarettido Wogaa

Gidduwaa Erissuwaa

“Zaarettido Wogaa” geetettiya ha maxaafai, Israa7eela asai daro wodiyaa bazzon hemetti-doogaappe guyyiyan, Kanaane gakkanaau, guuttai attidaashin, eti Moo7aaba biittan takkido wode, Muusee kaalli kaalli etayyo haasayido haasayaa oiqqidaagaa.

“Zaarettido Wogaa” maxaafan mazggafettidi de7iya, issi issi daro go77iya yohoti hagaappe kaallidi xaafettidaageeta.

1. Muusee aadhhdida oitamu laittatu giddon polettida, gita gita oosota hassayidi odee. Xoossai eta bazzon waati kaalettidaakko assa hassayissidi, eti Xoossaassi ammanettidaageeta gidana malanne suure assi azazettana mala, eta qofissees.
2. Muusee tammu azazota zaari zaaridi odi-iddi, hegeetuppekka kiro azazuwa birshettaa etassi qonccissiis. Asai Xoossaa xalaalaassi goinnanaadankka hassayissees. Hegaara oittidi, Israa7eela asai hidootaa biittan aqana dumma dumma wogaa bochchi bochchi ekkidi odee.
3. Muusee, Xoossai etaara maacettido maachchai ai malakko etayyo birshshidi, eti he maachchaassi oorattiidi, ammanet-tanaadan qofissees.
4. Iyyasu Muuse sohuwan gelidi, Xoossaa assa kaalettiya asa gidanau sunttettiis. Muusee

Xoossai ammanettiyaagaan gidiyoogaa sabbanaa kiyida mazamuriyaa yexxi-doogaappenne Israa7eela zariyaa ubbaa anjjidoogaappe guyyiyaa, Yorddaanoosa SHaafaappe arshsho baggaara de7iya Moo7aaba biittan haiqqiis.

Maxaafaayyo huuphe qofai Xoossai ba siiqiyoonne ba doorido asaa ashshidoogaanne anjjidoogaa odees. Asaikka Xoossaa anjtoi etappe shaahettennan paxa de7anau danidayana mala, Xoossai etassi oottidobaa ubbaa hassayissidi, eti ubba wodekka Xoossaa siiqanaunne ayyo azazettanau eta erissees.

Maxaafaayyo waanna qofaa oiqqida xiqiseti: 6:4-6 de7iyaageeta gidiyo wode, etikka, Yesuusi, "Azazo ubbaappe aadhdhiya gita azazo" giidi odido qaalata oiqqidaageeta. Hegeetinne, "GO-DAA ne Xoossaa ne polo wozanaappe, ne polo shemppuwaappenne ne polo wolqqaappe siiqa" yaagiyaageeta.

Israa7eelati Siinaa Deriyaappe Denddidi Baanaadan Imettida Azazuwaa

¹ Ha maxaafan xaafettida qaala ubbai Yorddaanoosa SHaafaappe hefintta arshsho baggaara de7iya bazzawan eti de7ishin, Muusee Israa7eela asaayyo yootido qaalaa. Muusee ha qaalaa etau yootiyo wode, eti Suufa geetettiya sohuwan sintta baggaara, Paaraana katamau issi baggaaranne hegaadankka qassi Tofeela, Laabaana, Haxerootanne Diizahaaba geetettiya katamatu gidduwan de7iya Yorddaanoosa wombban de7oosona. ² Eedooma Deriyaa

ogiyaara biikko, Siinaa Deriyaappe Qaadeesa-Barnne gakkanaau gediyan tammanne isiini gallassa oge.

³ Gibxxeppe eti kiyido oitamantta laittan, tammanne isiininta aginan, aginaayyo koiro gallassan, Muusee GODAI etabaa a azazidobaa ubbaa Israa7eelatuyyo yootiis. ⁴ Hegee Haseboona kataman uttidi kawotida Amooretu Kawuwaa Sihoonanne Asttaarootaaninne Ediraa7an uttidi kawotida Baasaane Kawuwaa Ooga, Muusee xoonidoogaappe guyyyiana.

⁵ Asai Yorddaanoosappe arshsho baggaara Moo7aabaa de7ishin, Muusee ha higgiyaa hagaadan yaagidi qonccissiyoogaa doommiis.

⁶ “Nuuni Siinaa Deriyan de7ishin, GODAI nu Xoossai nuna hagaadan yaagiis; ‘Intte ha deriyya bollan keehin gam77ideta. ⁷ Dunkkaaniyaa qolidi denddite; denddidi deretiya Amooretu biittaanne Aaraban de7iya eta shooro biitta ubbaa biite; hegeekka Yorddaanoosa wombbaa, deretiyaasaanne barggottiya biittatukko, tohossa baggaunne Meediteraane Abbaa gaxau aadhdhite. Kanaane biittaakko biite; Liibaanoosa dereta kanttidi, Efiraaxiisa SHaafaa gakkanaashin biite. ⁸ Be7ite, taani intteyyo ha biittaa immaas. Biite; biidi intte aawatuyyo, Abrahaamayyo, Yisaaqayyo, Yaaqoobayyoonne, etappe guyyiyan, eta zariyaayyo immanau GODAI caaqqido biittaa laattite’ yaagiis” yaagiis.

Muusee Halaqata Sunttiis (Kessaabaa 18:13-27)

⁹ Qassikka Muusee asaayyo hagaadan yaagiis; “He wode taani intteyyo hagaadan yaagada

yootaas; ‘Taani tarkka inttena tookkanau danddayikke. ¹⁰ GODAI intte Xoossai intte qoodaa saluwaa xoolinttiyaadan darissiis. ¹¹ GODAI intte aawatu Xoossai, inttena hagaappe sha7utoo gujjidi darissonne i giidoogaadan inttena anjo. ¹² SHin intte metuwaa, intte toohuwaanne intte ooshshaa ubbaa taani tarkka tookkanau waana danddayiyaanaa? ¹³ Intte zariyaappe zariyaappe aadhdhida eranchcha, akekanchchanne oosuwaa meeze de7iyo asata doorite; doorin taani intte bolli eta halaqa sunttana’ yaagaas.

¹⁴ “Yaagin inttekka tana, ‘Nuuni oottanaadan neeni giidobai lo77o’ yaagideta. ¹⁵ Hegaa gishshau, taani intte zariyaappe zariyaappe aadhdhida eranchchanne oosuwaa meeze de7iyo asata ekkaas; ekkada, shaalaqa, mato halaqa, hamssaalaqa, assiraalaqanne haariyaageeta oottada intte zariyan zariyan intte bollan sunttaas.

¹⁶ “Yaatada taani eta, ‘Intte ishanttu gidduwan de7iya mootuwaa siyite; he mootoi issi Israa7eela asappenne a ishaappe gidduwan woikko Israa7eela asaappenne hara dere asaappe gidduwan de7iyaagaa gidikkokka, siyidi xilluwaa pirddite. ¹⁷ Intte pirddan issi bagga maaddoppite; gitagaaga siyiyogaadan, guuttaagaakka hegaadan siyite; asa som77uwaassi yayyoppite; aissi giikko, pirddi Xoossaabaa. Qassi intteyyo daro deexo gidida mootuwaa taakko ehiite; hegaa taani pirddana’ yaagaas. ¹⁸ Qassi inttekka oottanabaa ubbaa taani he wode inttena azazaas.

*Xomoosiyaageeta Kiittiis
(Kessaabaa 13:1-33)*

19 “Hegaappe guyyiyan, nuuni Siinaa Deriyaappe denddida; denddidi GODAI nu Xoossai nuna azazidoogaadan, deretiya Amooretu biittaa biyo ogiyan de7iya he intte be7ido gitanne yashshiya bazzuwaa kanttidi, Qaadeesa-Barnne gakkida. **20** He wode taani intteyyo hagaadan yaagaas; ‘GODAI nu Xoossai nuna latissiyo deretiya Amooretu biittaa hekko ha77i gakkideta. **21** Be7ite, GODAI intte Xoossai ha biittaa intteyyo immiis. GODAI intte aawatu Xoossai intteyyo odidoogaadan kiyidi, ha biittaa laattite; yayyoppite; ufaissaa qanxxoppite’ yaagaas.

22 “Yaagin intte ubbai taakko yiidi tana, ‘He biittaa xomoosidi, nuuni baanau bessiya ogiyaabaanne, nuuni gelana katamatu oduwaa nuuyyo ehiya asata nuuppe sinttau yeddoos’ yaagideta.

23 “He qofai taayyo lo77o milatiis; yaatin, intteppe tammanne naa77u asaa, zariyaappe zariyaappe issi asa dooraas. **24** Eti biidosona; biidi, he deretiya biittaa pude kiyidosona; qassi Eshkkoola Zanggaaraakkokka biidi, biittaa xomoosidosona. **25** He biittan mokkiyaabaappe amarida aifiyaa bantta kushiyaniq qiddi, nuukko ekki yiidosona; qassi, ‘GODAI nu Xoossai nuuyyo immiyo biittai lo77o’ yaagiyo oduwaakka ehiidi odidosona.

26 “SHin intte GODAA intte Xoossaazazuwaayyo makkalidi, kiyennan ixxideta. **27** Intte dunkkaaniyaa giddon issoi issuwaara,

hagaadan yaagidi zuuzummideta; ‘GODAI nuna ixxido gishshau, xaissanau Amoore biittaa asatu kushiyani aatti immanau, Gibxxe biittaappe kessiis. ²⁸ Nuuni awa kiyiyoo? Nu ishantti “He biittan de7iya asai nuuppe daroosonanne aduqqoosona. Katamatikka gitanne saluwaa gakkanaashin gimbettidaageeta. Hegaa bollikka qassi Anaaqeta geetettiya daro adussa asata yan be7ida” yaagidi, nu wozanaa seerissidosona’ yaagideta.

²⁹ “Hegaappe guyyiyan, taani hayaadan yaa-gaas; ‘Etau yayyoppite woikko shabbirettoppote. ³⁰ Inttepppe sinttaara biya GODAI intte Xoossai kase Gibxxen intte aifiyaa sinttan i intteyyo ootti-doogaadan, ha77ikka intteyyo i olettana. ³¹ Qassi bazzawan, intte ha sohuwaa gakkanaashin yiido oge ubban, asi ba na7aa tookkiyoogaadan, GODAI intte Xoossai inttena tookkidoogaa be7ideta’ yaa-gaas.

³²⁻³³ “Ha ubbaa ta yootinkka, intte dunkkaanana sohuwaa bessanaunne intte baana ogiyaa bessanau qammi tamaa tuussan, gallassi shaaraa tuussan inttena kaalettida GODAN, intte Xoossan, ammanibeekketa.

Xoossai Israa7eelata Qaxxayiis (Qoodaabaa 14:20-45)

³⁴ “GODAI intte haasayaa siyidi hanqqettiis; hanqqettidi hayaadan yaagidi caaqqiis; ³⁵ ‘Taani intte maizza aawatuyyo immana gaada caaqqido ha lo77o biittaa, ha iita yeletaappe issoinne be7enna. ³⁶ He biittaa be7anai Yifune na7aa Kaaleeba xalaala. I yedhdhido biittaa ayyoonne

a zariyau taani immana; aissi giikko, i ba kumetta wozanaappe GODAA kaalliis' yaagidi caaqqiis.

37 “Intte gaasawan GODAI ta bollikka han-qqettidi, hagaadan yaagiis; ‘Muusee, harai atto neenikka he biittaa gelakka. **38** SHin nena maadiyaagee, Nawe na7ai Yaasu he biittaa gelana. I Israa7eela asaa he biittaa laatissanau de7iyo gishshau, neeni a minttetta. **39** Qassi intte, “Nu naati omoodettana” giido guuttatinne iitaa kehaa shaakki eribeenna intte naati he biittaa gelana. Taani he biittaa etayyo immana; etikka a laattana. **40** SHin inttena gidikko, intte guyye simmidi, Zo7o Abbaa efiya ogiyaa oiqqidi, bazzo biite’ yaagiis.

41 “Yaagin intte zaaridi taayyo hagaadan yaagideta; ‘Nuuni GODAA bolli nagaraa oottida; ha77i nuuni GODAI nu Xoossai azazidoogaadan, kiyidi olettana’ yaagideta. Yaagidi intte ubbai ola miishshaa gixxideta; qassi gezze biittaa kiyidi olettanaagaakka laafabaadan qoppideta.

42 “SHin GODAI tana, ‘Taani etaara de7enna gishshau, eti kiyidi olettennaadan oda; hegee xayikko eta morkketi eta xoonana’ yaagiis. **43** Yaagin taani intteyyo yootaas; shin intte GODAA azazuwaassi makkalidetappe attin, taani yootidoogaa siyibekketa; yaatidi intte otoruwan gezze biittaa kiyideta. **44** Yaatin, he gezze biittan de7iya Amoorati inttenaara olaa gaittidi, inttena mattai yedettiyoogaadan yedettidi, he Eedooma biittan biidi Horima gakkanaashin shocidosona. **45** Inttekka guyye simmidi, GODAA sinttan yeekkideta; shin GODAI intte yeehuwaa siyibeeenna woikko ezgibeeenna.

⁴⁶ Yaanin Qaadeesan he intte gam77ido keena gallassaa gam77ideta.

2

Bazzon Aattido Wodeta

¹ “Hegaappe guyyiyan nuuni, GODAI tana azazi-doogaadan, Zo7o Abbaa efiya ogiyaa oiqqidi, guyye simmidi, bazzo biida; hegan metootiiddi, deretiya Eedooma biittan daro gallassaa yuuyida.

² “Hegaappe guyyiyan, GODAI tana hagaadan yaagiis; ³ ‘Ha deretiya biittaa yuushshai intteyyo gidana; guyye simmidi, huuphessa baggi bite. ⁴ Asaa neeni hagaadan yaagada azaza; “Eedooman de7iya intte ishantta gidiya Eesawa naatu biittaara intte kantteeta. Eti intteyyo yayyana; shin intte keehi naagettite. ⁵ Taani eta biittaappe tohoi yedhdhiyoosaa keenaanne intteyyo immenna gishshau, etaara ooyettoppite; aissi giikko, taani deretiya Eedooma biittaa laata oottada Eesawassi immarggaas. ⁶ Intte miyo qumaanne uyiyo haattaa, etappe miishshan shammite” yaagada azaza’ yaagis.

⁷ “GODAI intte Xoossai intte oottidobaa ubbaa anjjiis; intte ha gooba bazzuwan hemettiyo wode, inttena naagiis. Ha oitamu laitta ubban GODAI intte Xoossai inttenaara de7iis. Aibanne intteyyo pacissibeenna.

⁸ “Hegaa gishshau, nuuni nu ishantta gidiya Eesawa naati de7iyo Eedooma biittaara kanttidi biida. Qassi Eelaatanne Eexiyooni-Gaabira giyo katamatuppe denddidi, Maxine Abbaakko gattiya ogiyaa aggidi, Moo7aaba bazzuwaara aadhhdida.

⁹ “GODAI tana hagaadan yaagiis; ‘Taani eta biittaappe aibanne intteyyo immenna gishshau, Moo7aaba asaara ooyettoppite woi eta oloppite; aissi giikko, Eera katamaa taani laata oottada Looxe zaretussi immarggaas’ yaagiis” yaagiis.

¹⁰ (He biittan kase minonne cora gidida, qassi Anaaqe zaretudan adussa gidida Eemeta geetettiya asati de7idosona. ¹¹ Eti Anaaqetudankka Rafaayeta geetettoosona. SHin Moo7aaba asai eta Eemeta giidi xeesees. ¹² Hoora biittaa asai qassi kase Eedooman de7iis; shin Israa7eelati laattanaadan GODAI etau immido biittan eti ootti-doogaadan, Eesawa zareti Hoorata eta biittaappe shoddidosona; qassi bantta sinttappe eta xaissidi, eta sohuwan uttidosona.)

¹³ Muusee, “GODAI nuna, ‘Ha77i denddite; denddidi Zareeda SHaafaa pinnite’ yaagin, nuuni Zareeda SHaafaa pinnida. ¹⁴ Nuuni Qaadeesa-Barnneppe denddidi, Zareeda SHaafaa pinnana gakkanaashin de7iya wodee hasttamanne hosppun laitta; he wode GODAI etayyo caaqqidoogaadan, olau gakkida he yeletaa attumaageeti ubbai wuridosona. ¹⁵ Dunkkaanidosaaappe eti muleera dim77i giidi xayana gakkanaashin, GODAA kushee eta bolli de7ees.

¹⁶ “Olau gakkida attuma asai ubbai muleera xayidoogaappenne asaa giddoppe haiqqi wuri-doogaappe guyyiyan, ¹⁷ GODAI tana hagaadan yaagiis; ¹⁸ ‘Eera ogiyaara hachchi intte Moo7aaba biittaa kantteeta. ¹⁹ Intte Amoona asatu biittaa gakkiyo wode, eta qaaserettoppite woikko etaara ooyettopite. Aissi giikko, Amoona asatu

biittaappe aibanne taani intteyyo laata oottada immikke. Taani he biittaa Looxe zariyaayyo laata oottada immarggaas' yaagiis.

²⁰ (He biittai kase yan de7iya asai xeesettiyo sunttan Rafaayetu biittaa geetettidi xeesettees. Qassi Amoonati eta Zaamizuumeta giidi xeesoosona. ²¹ Etikka Anaaqetudan adussa, minonne cora dere; shin GŌDAI eta xaissin, Amoonati eta biittaa laattidi uttidosona. ²² GODAI Eedooman de7iya Eesawa zaretuyyo oottidoogaadan, etayyookka oottiis; hegeekka i he biittan de7iya Hoorata xaissin, Eesawa zareti eta biittaa laattidi hachchi gakkanaashin uttidosona. ²³ Gaaza gakkanaashin de7iya heeratun de7iya Aaweta gidikko, Kafttoora giyo biittaappe yiida Kafttooreti eta xaissidi, eta sohuwan uttidosona.)

²⁴ “Qassikka GODAI nuna hagaadan yaagiis; ‘Denddite; denddidi Arnnoona SHaafaa pinnite. Be7ite, Amoore biittaa asa gidiya Haseboona Kawuwaa Sihoonanne a biittaa taani intte kushiyen aattada immaas; a olidi a biittaa laattiyoogan doommite. ²⁵ Hachchippe doommidi saloppe garssaara de7iya asai ubbai intteyyo yayyanaadan taani oottana; eti inttebaa siyiyo wode ubban, yashshan kokkorana’ yaagiis.

*Israa7eela Asai Kawuwaa Sihoona Xooniis
(Qoodaabaa 21:21-30)*

²⁶ “Hegaappe guyyiyan, Qidemoota Bazzuwaappe Haseboona Kawuwaa Sihoonayyo saro qaalaan kiitettiyaageetu bolli hagaadan yaagada kiittaas; ²⁷ ‘Nuna ne biittaara kantissarkkii! Nuuni wogga oge xallaa oiqqidi baana; appe ushachchi woi haddirssi simmokko.

²⁸ Nuuni miyo qumaunne uyiyo haattau miishshaa qanxxana. Nu koyiyoogee ne biittaara kanttanaagaa xalaala. ²⁹ Eedooman de7iya Eesawa zaretinne, Eeran de7iya Moo7aaba zareti nuna kanttissidoogaadan, GODAI nu Xoossai, nuuyyo immiyo biittau Yorddaanoosa SHaafaa nuuni pinnana gakkanaashin, oge xallaara nuna aatta' yaagaas.

³⁰ "SHin Hasebona Kawoi Sihooni nuna kanttissennan diggiis. Aissi giikko, GODAI intte Xoossai hachchi intte be7iyoogaadan, a intte kushiyan aattidi immanau a wozanaa minttidi, a morgge zozza oottiis.

³¹ "Hegaappe guyyiyan GODAI tana, 'Be7a, Sihoonanne a biittaa taani neeyyo imettaa doomaas; ha77i xoonada, a biittaa laatta' yaagiis.

³² "Yaatin, Sihooni ba asaa ubbaa ekkidi, Yahaaxa giyoosan nunaara olettanau denddiis.

³³ SHin GODAI nu Xoossai nuuyyo a aatti immiis; immin a, a attuma naatanne a asaa ubbaa nuuni worida. ³⁴ He wode nuuni a katamata ubbaa omooddidi, mule katamatatakka, an de7iya attuma asaara, maccaasaaranne naatuura xaissida; aibanne ashshibookko. ³⁵ Eta mehiyaanne nuuni woraajjido katamatuppe omooddidobatu xallaa nuuyyo ekkida.

³⁶ "Arnnoona Zanggaaraa gaxan de7iya Aaro7erappenhe he wombbaa giddon de7iya katamaappe doommidi biidi Gala7aad biittaa gakkanaashin, nuuyyo minnida issi kataminne de7ibeenna. GODAI nu Xoossai eta ubbaa nu kushiyan aatti immiis. ³⁷ SHin nuuni Amoona zaretu biittaakko, hegeekka

Yaabooqa SHAafaa doona ubbaakko, deretiya biittaa katamatukkonne GODAI nu Xoossai nuuni baanaadan azazibeenna soho ubbaakko shiiqibookko.

3

*Israa7eelati Baasaane Kawuwaa Ooga
Xoonidosona
(Qoodaabaa 21:31-35)*

¹ “Hegaappe guyyiyan nuuni simmidi, Baasaane efiya ogiyaara kiyida; yaatin, Baasaane biittaa Kawoi Oogi ba olanchchatu ubbaara Ediraa7a giyo kataman nunaara olettanau kiyiis.

² SHin GODAI tana; ‘Ayyo yayyoppa! Aissi giikko, taani a, a olanchchatu ubbaaranne a biittaara ne kushiyen aattada immaas. Haseboonan uttidi kawotida Amooretu Kawuwaa Sihoona bolli oottidoogaadan, neeni a bollikka oottana’ yaagiis.

³ “Hegaa gishshau, GODAI nu Xoossai Baasaane biittaa Kawuwaa Ooganne a asaa ubbaa nu kushiyen aattidi immiis; nuuni etappe issuwaanne ashshennan wurssi worida.

⁴ He wode nuuni a katamata ubbaa oiqqida; nuuni oiqqibeenna issi katamikka de7enna; hegeetikka Baasaane Kawuwaa Oogi Arggooba biittan aissiyo usuppun tammu katamata.

⁵ Ha katamati ubbaikka adussa gimbbiyan direttidaageetanne penggiyaaranne gordde mittaara de7iyaageeta. Qassi gimbbe dirssai bainna keehi daro moottatikka de7oosona.

⁶ Haseboona biittaa Kawuwaa Sihoona bolli oottidoogaadan, nuuni eta muleera xaissida. Eta katamata ubbaa, etan de7iya attumaara

maccaaranne naatuurakka mule xaissida. ⁷ SHin mehe ubbaanne katamatuppe bonqqidobaa omoodo oottidi, nuuyyo ekkida.

⁸ “He wode nuuni Arnnoona SHaafaappe biidi Hermmoone Deriyaa gakkanaashin de7iya biittaa Yorddaanoosa SHaafaappe arshsho baggaara de7iyaagaa he naa77u Amoore biittaa kawotuppe ekkida. ⁹ (Sidoonaa biittaa asai Hermmoone Deriyaa Siryoone Deriyaa giidi xeegoosona; Amoore biittaa asai qassi Saniira giidi xeegoosona.) ¹⁰ Nuuni dembba biittan de7iya katamata ubbaa, Gala7aade biitta ubbaa, Baasaane biitta ubbaanne Baasaane biittan Oogi haariyo Salaakanne Ediraa7a katamata gakkanaashin de7iya sohota oiqqida. ¹¹ (Rafaayetuppe attidai Baasaane biittaa Kawuwaa Ooga xalla. A arssai birata arssa; he arssai hachchi gakkanaashinkka Raaba geetettiya Amoonatu kataman de7ees; ayyo geesai uddufun wara; gomppaikka oiddu wara.)

*Yorddaanoosa SHaafaappe Arshsho Baggaara
Uttida Yarata
(Qoodaabaa 32:1-42)*

¹² “He biittaa nuuni laattidoogaappe guyyiyan, Arnnoona SHaafaa doonan de7iya Aaro7era kata-maappe doommidi de7iya sohuwaanne, deretiya Gala7aade biittaappe baggaa a katamatuurakka Roobeela zaretuyyoonne Gaada zaretuyyo taani immaas. ¹³ Gala7aadeppe attidaagaanne Oogi haariyo Baasaane biitta ubbaa, hegeekka Arg-gooba kawotettaa qassi Minaase zariyaappe bag-gatuyyo immaas. (He Baasaane biittai ubbai Rafaayetu biittaa geetetti xeesettiis. ¹⁴ Minaase

zariyaappe Yaa7iiri, kumetta Arggooba biittaa laattiis; hegeekka Gashuuratunne Maa7ikatu biittaa gaxaa gakkanaashin de7iya Baasaane biittaa. I qeeri katamata ba sunttan xeesettanaadan oottiis; hegaa gishshau, eti hachchi gakkanaashin, Yaa7iira katamata geetetti xeesettoosona.)

¹⁵ “Qassi Gala7aade biittaakka Minaase zare gidiya Maakiirassi immaas. ¹⁶ Roobeelanne Gaada zariyau Gala7aadeppe biidi Arnnoona SHAafaa mataa gakkanaashin de7iya biittaa immaas. Tohossa baggaara etau Arnnoona SHAafau baggai zawa; qassi huuphessa baggaara Amoonatu biittaa gaxa gidiya Yaabooqa SHAafai zawa. ¹⁷ Arggo baggaara, eta zawai Aaraban de7iya Yorddaanoosa SHAafaa gakkees; hegeekka Galiila Abbaappe doommidi Pisgga Deriyaa xaphon de7iya Haiquwaa Abbaa, hegeenne Maxine Abbaa gakkanaashiina.

¹⁸ “He wode taani inttenu hagaadan yaagada azazaas; ‘GODAI intte Xoossai ha biittaa intte laattanaadan intteyyo immiis. Simmi intteyyo de7iya tooranchcha asa ubbaa ola miishshaa gixissidi, intte ishantta gidiya Israa7eela asaappe sinttaara olettanau aadhhdhite. ¹⁹ Intteyyo daro mehee de7iyoogaa taani erais; hegaa gishshau, intte keettaayeti, intte guutta naatinne intte mehee taani intteyyo immido katamatun de7ishshona. ²⁰ Hegeenne, GODAI inttenu shemppissidoogaadan, intte ishanttakka shemppissana gakkanaashiinanee, qassi Yorddaanoosa SHAafaa hefinttan, GODAI intte Xoossai etayyo immiyo biittaa eti ekkana gakkanaashiina. Hegaappe guyyiyan, intte

huuphiyan huuphiyan, taani intteyyo immido biittaa simmeeta' yaagaas.

21 “Taani he wode Yaasa hagaadan yaagada aza-zaas; ‘GODAI, intte Xoossai, ha naa77u kawotu bolli oottidobaa ubbaa neeni ne aifiyan be7adasa; intte oiqqanau biyo kawotettatu ubbaa bollikka GODAI hegaadan oottana. **22** Intte gishshau olet-tiyaagee, GODAA intte Xoossa gidiyo gishshau, etau yayyoppite’ yaagaas.

Muusee Kanaane Gelennaadan Digettiis

23 “He wode taani hagaadan yaagada GODAA minttada woossaas; **24** Ubbaa Haariya GODAU, ne gitatettaanne ne mino kushiya tana, ne ashkkaraa bessanau doommadasa; aissi giikko, neegaadan hagaa mala oosotanne wolqqaamabata oottanau danddayiyai salon gidin sa7an ai xoossi de7ii? **25** GODAU! Taani baada Yorddaanoosa SHaafaappe, hefinttan de7iya he lo77o deretiya biittaanne Liibaanoosa be7anaadan tana yeddarkkii! yaagaas.

26 “SHin GODAI intte gaasuwani tana hanqqet-tidi, taayyo siyennan ixxiis; ixxidi GODAI tana hagaadan yaagiis; ‘Simmi neeyyo gidana; ha yohuwaa denttada naa77antto taayyo haasy-oppa. **27** Hegaa aggada denddada, Pisgga De-riyaa huuphiyaa kiya; hegan eqqada biittau arggo baggi, huuphessi, tohossinne arshho baggi ne aifiyaa denttada xeella. Aissi giikko, neeni ha Yorddaanoosa SHaafaa mulekka pinnakka. **28** Mati neeni Yaasussi azazuwaa imma; a xalis-sanne minttetta; aissi giikko, i ha asaa kaalettidi

pinttananne ha neeni be7iyo biittaa i eta laatis-sana' yaagiis.

²⁹ “Hegaa gishshau, nuuni Beeti-Pa7oora kata-maa sinttan de7iya wombban gam77ida” yaagiis.

4

Azazettanaadan, Muusee Israa7eelata Zoriis

¹ Hegaappe guyyiyan, Muusee asaa hagaadan yaagiis; “Ha77ikka Israa7eela asau, intte de7uwan de7anaadaaninne GODAI, intte maizza aawatu Xoossai, intteyyo immiyo biittaa intte laattanaadan, taani inttena tamaarissiyo awaajuwaanne higgiyaa siyitenne oottite. ² Taani inttena azaziyo GODAA intte Xoossaazazuwaa naagiteppe attin, a bolli ainne gujjoppite; qassi appe ainne pacissoppite. ³ Pa7oora Deriaya bollan GODAI oottidobaa intte intte aifiyan be7ideta; GODAI intte Xoossai Pa7ooran de7iya Ba7aalassi goinnidaageeta ubbaa intte giddoppe xaissiis. ⁴ SHin intte GODAASSI, intte Xoossaassi, ammanettido gishshau, hachchi gakkanaashin ubbaikka de7uwan de7eeta.

⁵ “Be7ite, intte laattanau geliyo biittan oottana mala, GODAI, ta Xoossai tana azazidoogaadan, awaajuwaanne higgiyaa taani inttena tamaaris-saas. ⁶ Intte eta naagitenne oottite; hegaa intte oot-tikko, intte ai keena aadhdhida eranchchakkonne hara asai inttena be7ana. Eti ha awaajuwaabaa siyiyo wode, ‘Tumukka ha gita kawotettai aad-hdhida eranchchanne akeekanchcha kawotetta’ yaagana.

⁷ “Nuuni a xeesiyo wode audenne, GODAI nu Xoossai nuuyyo mata gidiyoogaadan, mata

xoossi ayyo de7iyo ai wolqqaama kawotetti de7ii?

⁸ Taani hachchi intte sinttan wottiyo ha higge ubbaadan xillo gidida awaajoinne higgee de7iyo hara ai gitaa kawotetti de7ii?

⁹ “Simmi intte de7iyo laitta ubban ha intte be7idobaa ubbaa dogennaadaaninne intte huuphiyaappe xaisennaadan naagettite; intte naatanne intte naatu naata tamaarissite. ¹⁰ Siinaa Deriyaa bollan GODAA intte Xoossa sinttan intte eqqido wode, GODAI tana, ‘Ha sa7an de7ido wode ubban, eti taayyo yayyiyoogaa tamaaranaadaaninne bantta naatakka hegaa tamaarissanaadan, taani ta qaalaa eta sissana mala, asaa taakko shiishsha’ giidoogaa hassayite.

¹¹ “He wode intte shiiqidi deriyaa xaphon eqqideta; saluwaayyo giddo ginaa gakkanaashin, he deriyaa bollan tamai eexxes; he deriyaa xaphoi sakkana xumaaninne shaaran goozetti uttiis. ¹² GODAIKKA tamaa gidoppe intteyyo haasayiis; haasayin intte a cenggurssaa siyide-tappe attin, a be7ibeekketa. ¹³ Intte oottanaadan i inttena azazido ba maachchaa intteyyo yootiis; hegeetikka Tammu Azazota. I eta naa77u maset-tida shuchchatu bolli xaafii. ¹⁴ Intte laattanau biyo biittan oottanaadan, awaajuwaanne higgiyaa inttena tamaarissana mala, GODAI tana he wode azaziis.

Eeqaa Misiliyaassi Goinnennaadan Imettida Zoriyaa

¹⁵ “GODAI Siinaa Deriyaa bollan tamaa giddoppe intteyyo haasayido gallassi, intte a be7ibeenna gishshau, keehippe naagettite.

¹⁶ Attuma woikko macca meran oosettidaabaa

gidin, ¹⁷ sa7an de7iya do7a ubbaa leemiso gidin, salo gufantton paalliya kafo ubbaa leemiso gidin, ¹⁸ sa7aa bollan qaaxxiyaabatu leemiso gidin, biittaappekka garssaara haattaa giddon de7iya moliyaa leemiso gidinkka, intte tunennaadan masettidabaa intteyyo xoossa oottidi goinnoppite. ¹⁹ Qassi saluwaa pude xeellidi, GODAI intte Xoossai saloppe garssaara de7iya kawotettatussi ubbaassi immido awaa, aginaa, xoolinttetanne saluwaa meretata ubbaa be7idi, intte etassi goinnidi, balennaadan naagettite. ²⁰ SHin GODAI inttena hachchi intte gidiyoogaadan, baayyo dummatida asa oottanau birata cooce mala gidiya Gibxxeppe kessidi ehiis.

²¹ “Qassi intte gaasuwani GODAI tana hanqqettiis; hanqqettidi taani Yorddaanoosa pinnennaadaaninne, GODAI, intte Xoossai, laata oottidi intteyyo immiyo lo77o biittaa taani gelennaadan caaqqiis. ²² Hegaa gishshau, taani Yorddaanoosa SHaafaa pinnennan ha biittan haiqqana; shin intte pinnidi, he lo77o biittaa laatteeta. ²³ Hegaa gishshau, GODAI intte Xoossai inttenaara maacettido maachchaa dogoppite. Qassi GODAI intte Xoossai inttena oottoppite giido ai meran masettida misiliyaa gidikkonne intteyyo eeqa oottennaadan naagettite. ²⁴ Aissi giikko, GODAI intte Xoossai miya tamanne qanaatiya Xoossaa.

²⁵ “Intte naatanne, naatu naata yelidi he biittan adussa wodiyaa de7iyo wode, ai meran gidikkonne masettida misiliyau goinnidi tunikko, qassi GODAA intte Xoossaa hanqgetissanau a sinttan iitabaa oottikko, ²⁶ intte Yorddaanoosa

SHaafaa pinnidi laattanau biyo biittaappe issoinne attennan, elle xayanaagau, taani intte bollan hachchi saluwaanne sa7aa markkayais. Intte muleerakka xayanaappe attin, he biittan adussa wodiyaa de7ekketa. ²⁷ GODAI inttena hara asaa giddon laalana; he inttena i laaliyo kawotettatu giddon intte quodai guutta gidana. ²⁸ Hegan intte mittaappenne shuchchaappe asa kushiyian giigida be7enna, siyenna, meennanne singgenna xoossatussi goinnana. ²⁹ SHin hegan de7iiddi, intte GODAA, intte Xoossaakko, intte a intte kumetta wozanaappenne intte kumetta shemppuwaappe koyikko demmana. ³⁰ Ha ubba metuwaa giddon intte un77ettidi de7idi, wodiyaa wurssettan GODAAKKO, intte Xoossaakko, intte simmananne a qaalaayyookka azazettana. ³¹ GODAI intte Xoossai maarotettan kumida Xoossaakko gidiyo gishshau, i inttena aggenna; woikko xaissenna; intte aawatussi i caaqqido maachchaakka dogenna.

³² “GODAI biittan asa medhdhido gallassaappe doommidi, intteppe kase aadhdhida wodiyaa ane qorite; hagaa mala gitabai mulekka hani eriyaakko woi siyetti eriyaakko, saluwaayyo ha gaxaappe ya gaxaa gakkanaashin ane oichchite. ³³ Tamaa lacuwaa giddoora GODAI haasayin siyidi, intte xayennan de7uwan de7idoogaadan, GODAI haasayin siyidi, de7uwan de7ida hara asi de7ii? ³⁴ Woikko GODAI intte Xoossai intte xeellishin, Gibxxe biittan intteyyo oottidoogaadan, paaciyan, malaatan, maalaalissiyaaban, olan wolqqaama kushiyaaninne micettida qesiyan, qassi gita

yashshan hara kawotettaa giddo gelidi, issi kawotettaa baayyo ekkanau baaxetida hara xoossi de7ii? ³⁵ GODAI Xoossaan gidiyoogaa intte erana mala, hegaa i inttene bessiis; appe attin hari baawa. ³⁶ I inttene tamaarissanau koyido gishshau, ba cenggurssaa saluwaappe inttene sissiis. Qassi ha sa7an ba gita tamaa inttene bessiis; he tamaa giddoppe intte a qaala siyideta. ³⁷ I hegaa oottidoogee intte aawata siiqidoogaappe denddidaagan, etappe guyyiyan yelettiya eta zareta doorido gishshaassa. Qassi inttenakka Gibxxeppe ba gita wolqqan kessido gishshaassa. ³⁸ Hachchi intte be7iyoogaadan, inttene gelissanaunne eta biittaa intteyyo laata oottidi immanau, intteppe dariyaanne wolqqaamiya kawotettata intte sinttappe yedettiis.

³⁹ “Simmi yaakko, bolla saluwan gidin, garssa sa7an gidin, GODAI Xoossaan gidiyoogaa erite; intte wozanankka wottite; hara xoossi baawa. ⁴⁰ Hegaa gishshau, intteyyoonne intteppe guyyiyan intte naatuyyo ubbabai lo77o gidanaadan, qassi GODAI intte Xoossai intteyyo merinau immiyo biittan intte baree aduqqanaadan, taani hachchi inttene azaziyo awaajuwaanne higgiyaa naagite” yaagiis.

SHemppo Woridaageeti Baqatidi Attiyo Kata-mata

⁴¹ Hegaappe guyyiyan, Muusee Yorddaanoosa hefinttan arshsho baggaara heezzu katamata dummayiis. ⁴² Hegaa i dummayidoogee kase morkketetti bainnan de7ishin, erennan, ba shooruwaa worida asi yaa baqtanaassa. He

katamatuppe issuwau baqatidi, he bitanee ba shemppuwaa ashshanau danddayees. ⁴³ Hegaa gishshau, Roobeela zariyau bazzon xoqqasan de7iya Beexera katamaa, Gaada zariyau Gala7aadens de7iya Raamootanne Minaase zariyau Baasaanen de7iya Golaana katamata dummayiis.

Higgee Imettiyoogaa Erissiyoogaa

⁴⁴ Muusee Israa7eela asaayyo immido GODAA higgee hagaa. ⁴⁵⁻⁴⁶ Ha wogaa, awaaajuwaanne higgiyaa eti Gibxxeppe kiyidi, Beeti-Pa7oora katamaa sinttan de7iya, Yorddaanoosappe arshsho baggaara de7iya wombban de7ishin, etau immiis. He sohoi Haseboonan uttidi Amoore haariya Kawuwaa Sihoona biittaa giddoona. Muuseenne Israa7eela asai Gibxxeppe kiyido wode, Sihoona olidi xoonidosona. ⁴⁷ He wode eti a biittaanne Baasaane Kawuwaa Ooga biittaa, hegeekka qassi Yorddaanoosappe arshsho baggaara de7iya naa77u Amoore kawotu biittaa laattidosona. ⁴⁸ He biittai Arnnoona SHaafaa doonan de7iya Aaro7era katamaappe biidi, Siriyoone Deriyaa gakkees; he Siriyoone geetetti xeesettiya deree Hermmoone giyo deriyaa. ⁴⁹ Qassikka he biittai Yorddaanoosappe arshsho baggaara de7iya Aaraba biittaa ubbaa ekkidi biidi, Pisgga Deriyaa xaphon de7iya Haiquwaa Abbaa gakkees.

¹ Muusee Israa7eela asaa ubbaa issippe xeesidi, hagaadan yaagiis; “Inttenoo Israa7eela asau, taani hachchi intteyyo yootiyo awaajuwaanne higgiyaa siyite; intte eta tamaaritenne minttidi oottite. ² GODAI nu Xoossai Siinaa Deriyaa bollan nunaara maachchaa maacettiis. ³ GODAI ha maachchaa maacettidoogee nu aawatu xallaara gidenna; hachchi de7uwan de7iya nu ubbaarakka maacettiis. ⁴ He deriyaa bollan eexxiya tamaa giddon gididi, GODAI intte baazzan eqqidi inttenaara haasayiis. ⁵ Taanikka he wode GODAI giyoobaa intteyyo yootanau, GODAAPPENNE intteppe gidduwan eqqaas; aissi giikko, intte tamaau yayyidi, deriyaa pude kiyibekketa. GODAIKKA hagaadan yaagiis.

⁶ “‘Gibxxe biittaappe ailletettsaa keettaappe nena wozidaagee taani GODAA ne Xoossa.

⁷ “‘Taappe attin, hara xoossati neeyyo de7oppona.

⁸ “‘Bolla saluwan de7iyaabaa gidin, woikko garssa sa7an de7iyaabaa gidin, woikko sa7aappe garssaara de7iya haattaa giddon de7iyaabaa gidinkka, aiba misiliyaanne neeyyo eeqa oottoppa. ⁹ Neeni etau hokkoppa; woikko etau goinnoppa; aissi giikko, taani tana ixxiyaageeta aawatu nagaraa gishshau, naata heezzanttanne oidantta yeletaa gakkanaassi qaxxayiyaagaa; taani, GODAI ne Xoossai qanaatiya Xoossaattenne. ¹⁰ SHin taani tana siiqiyaageetanne ta azazuwaa naagiyaaageeta sha7u yeletaa gakkanaassi ta aggenna siiquwaa bessais.

11 “ ‘GODAA ne Xoossaa sunttaa hadan xeesoppa; aissi giikko, GODAI ba sunttaa hadan xeesiyaagaa qaxxayennan aggenna.

12 “ ‘GODAI ne Xoossai nena azazidoogaadan, geeshsha oottada Sambbata gallassaa naaga.

13 Neeni oottiyo ooso ubbaa usuppu gallassan ootta. **14** SHin laappuntta gallassai GODAAYYO, ne Xoossaayyo Sambbata. He gallassi ai ooosonne oottoppa; neeni woikko ne attuma na7ai, woikko ne macca na7iyaa, woikko ne ashkkarai, woikko ne ashkkariyaa, woikko ne boorai, woikko ne haree, woikko ne hara meheti, woikko ne kataman de7iya betee, he gallassi aiba ooosonne oottoppite. Neeni shemppiyoogaadan ne attumanne macca ashkkaratikka shemppona.

15 Neeni Gibxxe biittan aille gidada de7idoogaa dogoppa; qassi GODAI ne Xoossai ba wolqqaama kushiyaaninne ba micettida qesiyan yaappe nena kessidoogaa dogoppa. GODAI ne Xoossai Sambbata gallassaa neeni naaganaadan, nena azazidoogeekka hegaa gishshaassa.

16 “ ‘GODAI ne Xoossai neeyyo immiyo biittan ne baree aduqqana malanne neeyyo lo77ana mala, GODAI ne Xoossai nena azazidoogaadan, ne aawaanne ne aayyiyo bonchcha.

17 “ ‘Asa woroppa.

18 “ ‘SHaramuxoppa.

19 “ ‘Wuuqqoppa.

20 “ ‘Ne shooruwaa bollan wordduwaa markkattoppa.

21 “ ‘Ne shooruwaa machchiyo amottoppa; a keettaa, a shooqaa, a attuma ashkkaraa, woikko a macca ashkkariyo, woikko a booraa, woikko a

hariyaa, woikko ayyo de7iyaabaa aibanne amottoppa' yaagiis.

²² “Deriyaa bollan tamaa giddoppe, shaaraa gidoppenne gorddida xumaa giddoppe GODAI xoqqu giida cenggurssan yaa7a ubbaayyo yootido qaalati hageeta; i eta bollan aibanne gujjibeenna. Qassi eta i naa77u masettida shuchchatu bolli xaafidi, taayyo immiis.

*Asaa Yashshaa
(Kessaabaa 20:18-21)*

²³ “Deree taman xuugettishin, xumaa giddoppe cenggurssaa intte siyido wode, intte zariyaa halaqatinne intte cimati taakko yiidi, ²⁴ hagaadan yaagideta; ‘Be7a, nuuni GODAA nu Xoossaa cenggurssaa tamaa giddoppe siyido wode, GODAI nu Xoossai ba bonchchuwaanne ba anggaa nuna bessiis. Qassi nuuni Xoossai aara haasayinkka asi de7uwani de7anau danddayiyoogaa hachchi be7ida. ²⁵ SHin ha wolqqaama tamai nuna xaissanau danddayees; yaatin, nuuni aissi haiqqiyoonii? GODAA nu Xoossaa qaalaa nuuni naa77antti siyikko, nuuni haiqqoos. ²⁶ Aissi giikko, asho maayidaban, nuuni siyidoogaadan tamaa giddon gididi haasayishin, de7o Xoossaa qaalaa siyidi, paxa de7ida asi oonee? ²⁷ Hegaa gishshau, Muusee! Neeni shiiqada, GODAI nu Xoossai giyoobaa ubbaa siya; siyada GODAI nu Xoossai neeyyo yootiyoobaa ubbaa neeni nuuyyo yoota; nuunikka siyidi oottana’ yaagideta.

²⁸ “Intte taayyo haasayishin, GODAI intte giyoogaa siyidi, tana hagaadan yaagiis; ‘Ha asai neeyyo yootidobaa ubbaa siyaas; eti giidobaa

ubbaa likke giidosona. ²⁹ Etayyoonne eta naatuyyo merinau ubbabai lo77o gidanaadan, taayyo yayyanaunne ta azazota naaganau etau ubbatookka hagaa mala wozanai de7eerenneeshsha! ³⁰ Ha77i neeni baada, eti bantta dunkkaaniyau simmanaadan yoota. ³¹ SHin neeni hagan ta matan eqqashsha; eti laattanaadan taani etau immiyo biittan eti oottana mala, neeni eta tamaarissana ta azazuwaa, ta awaajuwaanne ta higgiyaa ubbaa taani neeyyo yootana' yaagiis.

³² “Inttenoo Israa7eela asau, yaakko GODAI intte Xoossai inttene azazidobaa ubbaa oottanaau naagettite; appe ushachchi woi haddirssi goop-pite. ³³ Intte de7uwan de7ana mala, ubbabai intteyyo injetana mala, qassi intte laattiyo biit-tankka intte baree aduqqidi de7ana mala, GODAI intte Xoossai inttene azazido oge ubban hemet-tite.

6

Gita Azazuwaa

¹ “Intte laattanaau biyo biittan intte oottanaadan taani inttene tamaarissana mala, GODAI intte Xoossai tana azazido azazoti awaajotinne higgeti hageeta. ² Intte laittai adussa gidana mala, intte, intte naatinne intte naatu naatikka taani hachchi inttene azaziyo GODAA awaajuwaanne higgiyaa naagiyoggan intte laittan ubban GODAASSI, intte Xoossaassi yayyite. ³ Inttenoo Israa7eela asau, ubbabai intteyyo lo77o gidanaadaaninne GODAI, intte aawatu Xoossai, intteyyo giidoogaadan, maattaanne eessaa goggiya biittan intte keehi

corattanaadan, ha higgeta siyitenne minttidi ootite.

⁴ “Nenoo Israa7eelaa, siya; GODAI nu Xoossai issi GODAA. ⁵ Neeni GODAA ne Xoossa ne kumetta wozanaappe, ne kumetta shemppuwaappenne ne kumetta wolqqaappe siiqa. ⁶ Hachchi taani nena azaziyo ha azazota ne wozanan wotta. ⁷ Eta neeni ne naata tamaarissa; neeni ne son uttiyo wode, ogiyan hemettiyo wode, zin77iyo wodenne denddiyo wode etabaa haasaya. ⁸ Malaata oottada ne kushiyaa eta qachcha; qassi ne som77uwankka malaatadan wotta. ⁹ Ne penggiyaa qosileetaa bollaaninne ne dirssaa penggiyaa bollan neeni eta xaafa.

Azazettennan Ixxiyaageetussi Imettida Seeraa

10-11 “GODAI intte Xoossai intteyyo immana giidi intte aawatuyyo, Abrahaamayyo, Yisaaqayyoonne Yaaqobayyo caaqqido, intte keexxibeenna gitanne lo77o katamati kumido biittaa immana. Intte kunttibeenna duretai kumido keettata, intte bookkibeenna ollata, intte tokkibeenna woinetanne zaityaa wogarata intteyyo immiyo wode, inttekka miidi kallido wode, ¹² inttena Gibxxeppe, ailletetaa biittaappe kessida GODAA dogennaadan naagettite. ¹³ GODAAYYO, intte Xoossaayyo, yayyite; a xallaayyo goinnite; a sunttankka caaqqite. ¹⁴ Intte yuushuwan de7iya asai goinniyo hara xoossatuyyo goinnoppite. ¹⁵ Aissi giikko, intte giddon de7iya GODAI intte Xoossai qanaatiya Xoossa; a hanqqoi intte bollan eexxi kiyana; i inttena biittaa bollapkekka quccidi xaissana.

¹⁶ “Masaahan intte a paaccidoogaadan, GODAA intte Xoossaa paaccoppite. ¹⁷ GODAI intte Xoossai inttena azazido a azazota, a wogatanne a awajota minttidi naagite. ¹⁸ Intteyyo ubbabai lo77o gidana mala, GODAA sinttan intte likkebaanne lo77obaa oottite. Yaatikko, intteyyo immanau GODAI intte aawatuyyo caaqqido, he lo77o biittaa intte laattana. ¹⁹ GODAI ba giidoogaadan intte morkketa ubbaa intte sinttappe yedettana.

²⁰ “Sinttappe intte naati, ‘GODAI nu Xoossai inttena azazido ha wogaa, awaajuwaanne higgiyaa birshshettai aibee?’ yaagidi inttena oichchiyo wode, ²¹ intte etau hagaadan yaagidi zaarite; ‘Nuuni Gibxxe biittan Gibxxe kawuwaa ailleta; shin GODAI ba mino kushiyen nuna Gibxxeppe kessiis. ²² Qassi GODAI nu xeellishin, Gibxxe biittaa bollan, Gibxxe kawuwaa bollaaninne a sunttatu ubbaa bollan gitanne yashshiya malaatatanne maalaalissiyaabata oottiis. ²³ SHin i nu maizza aawatuyyo immana giidi caaqqido biittaa nuna gelissidi, nuuyyo immanau nuna Gibxxeppe kessiis. ²⁴ Yaatidi hachchi be7iyoogaadan, nuuyyo ubba wodekka lo77o gidana malanne nuuni de7uwan de7ana mala, GODAI nuna ha awaajota ubbaa naaganaadaaninne GODAASSI, nu Xoossaassi, yayyanaadan azaziis. ²⁵ I nuna azazidoogaadan, GODAA, nu Xoossaa, sinttan ha azazota ubbaa minttidi naagikko, hegee nuuyyo xillotetta gidana’ yaagite.

*Xoossai Doorido Asaa
(Kessaabaa 34:11-16)*

¹ “GODAI intte Xoossai intte laattanau biyo biittaa inttene gelissiyo wodenne, qassi intteppe wolqqaamiyaanne minniya laappun kawotettata, hegeetikka Hiiteta, Gerggeeseta, Amooreta, Kanaaneta, Parzzeta, Hiiwetanne Yaabuuusata intte sinttappe xoqolliyo wode, ² etakka GODAI intte Xoossai intte kushiyaa aatti immin, intte eta xooniyo wode, eta muleera suppu oottidi xaissite. Etaara aiba maachchanne maacettoppite. Etau ainne qarettoppite. ³ Intte etaara ekettoppitenne gelettoppite. Intte macca naata eta attuma naatuyyo immoppite. Woikko eta macca naatakka intte attuma naatuyyo ekkoppite. ⁴ Aissi giikko, eti intte naata tana kaalliyosaappe hara eequatuyyo goinnanaadan, wora zaarana. He wode GODAA hanqdoi intte bolli eexxi kiyana; inttenakka sohuwaara xaissi bayana. ⁵ Hegaa gishshau, eti yarshshiyooosaa kolite. Eti goinniyo shuchchata mentterettite. Asheero giyo macca xoossee misiliyaa kinchcherettite; eta masettida misiletakka taman xuuggite. ⁶ Aissi giikko, intte GODAAYYO, intte Xoossaayyo, geeshsha asa. GODAI intte Xoossai inttene baayyo dumma asa oottidi, biittaa bollan de7iya asa ubbaappe dooriis.

⁷ “GODAI inttene siiqidoogeenne dooridoogee intte hara asaappe qoodan darido gishshassa gidenna. Intte hara asa ubbaappekka qoodan guuxxiyaageeta. ⁸ SHin GODAI inttene siiqido gishshaunne intte maizza aawatuyyo caaqqido caaquwaa naagido gishshau, i inttene aillettetaa

biittaappe, Gibxxe kawuwaa kushiyaappe, ba wolqqaama kushiyan kessiisinne wozis. ⁹ Hegaa gishshau, GODAI intte Xoossai Xoossa gidiyoogaa erite. I bana siiqiyaageetuyyoonne ba azazuwaa naagiyaageetuyyo sha7u yeletaa gakkanaashin, ba aggenna siiquwaa maachchaa naagiya, ammanettiya Xoossa. ¹⁰ SHin i bana ixxiyaageetuyyo eta tal77iyaa zaarees; i eta tal77iyaa zaaranau gam77enna. ¹¹ Hegaa gishshau, taani hachchi intteyyo immiyo azazota, awaajotanne higgeta naagite.

*Xoossaassi Azazettin Beettiya Anjuwaa
(Zaarettido Wogaa 28:1-14)*

¹² “Intte ha azazota siyidi, eta mintti naagikko, GODAI intte Xoossai intte maizza aawatuyyo caaqqidoogaadan, ba aggenna siiquwaa maachchaa intteyyo naagana. ¹³ I inttena siiqana; inttena anjjana; intte qoodaa darissana. Qassi i intteyyo immanau intte maizza aawatuyyo caaqqido biittan intte uluwaa aifiyaa, intte biittaa aifiyaa, kattaa, woiniyaa, zaitiyaa, intte mehiyaa maratanne intte dorssaa marata corissidi anjjana. ¹⁴ Intte hara ai asappenne aadhdhidi anjjettidaageeta gidana. Issoinne attuma gidin, macca gidin mainenna. Intte meheekka mainenna. ¹⁵ GODAI hargge ubbaappe inttena naagana. Intte eriyo Gibxxe biittaa iita harggiyaa intte bolli eheenna; shin i inttena ixxiya ubbaa bollan he harggiyaa ehaana. ¹⁶ GODAI intte Xoossai intteyyo aatti immiyo asa ubbaa xaissite; etayyo ainne qarettoppite. Eta xoossatuyyookka

goinnoppite. Aissi giikko, hegee intteyyo pire gidana.

¹⁷ “Intte intte wozanan, ‘Ha kawotettati nuuppe minnoosona; yaatin, nuuni eta waatidi yedetti kessanee?’ gaanau danddayeeta. ¹⁸ SHin etayyo yayyoppite. GODAI, intte Xoossai, Gibxxe kawuwaa bollinne Gibxxe biittaa ubbaa bolli oottidoogaa hassayite. ¹⁹ GODAI intte Xoossai inttena Gibxxeppe kessiyo wode oottido gita boshata, malaatata, maalaalissiyaabata, a wolqqaama kushiyaanne a micettida qesiyyaa intte intte aifiyan be7ideta. Ha77i intte yayyiyo asa ubbaa bollankka GODAI, intte Xoossai hegaadan oottana. ²⁰ Qassi etappe attidi baqatidi, intteppe qosettidaageetikka xayana gakkanaassi, GODAI intte Xoossai eta giddon kashiyaayeddana.

²¹ “Hegaa gishshau, intte etayyo yayyoppite; aissi giikko, inttenaara de7iya GODAI, intte Xoossai, gitanne yashshiya Xoossa. ²² GODAI intte Xoossai he kawotettata guuttaa guuttaa xoqolliiddi, intte sinttappe xaissana. Intte eta ubbaa issi kuttan xaissekketa; hegaa intte oottikko, biittan de7iya do7ati daridi, inttena waissana. ²³ SHin GODAI intte Xoossai eta intte kushiyan aatti immana; eti xayana gakkanaashin, i eta shabbirana. ²⁴ Qassi eta kawotakka i intte kushiyan aatti immana. Inttekka eta sunttaa saloppe garssa baggappe quccidi xaissana. Ooninne inttenaara eqetti danddayenna; intte eta xaissana.

²⁵ “Masettida eta xoossatu misileta taman xuuggite. He misiletu bollan de7iya bira woikko worqqaamottoppite. Hegee GODAASSI,

intte Xoossaassi, tuna gidiyo gishshau, intte a piriyan ohettennaadan, a intteyyo ekkoppite.
²⁶ Intte he tuna eeqata intte soo gelissidi, etadan qanggettidaageeta gidoppite. Intte eta muleerakka ixxitenne shenetite; aissi giikko, eti bannta huuphiyau qanggettidabata.

8

Laattiyo Lo77o Büttää

¹ “Intte de7uwan de7ana mala, intte qoodaikka darana malanne GODAI kase intte maizza aawatuyyo immana giidi caaqqido biittaa gelidi, intte laattana mala, hachchi taani inttene azaziyo azazuwaa ubbaa minttidi naagite.
² GODAI ne Xoossai neeyyo immido azazuwaa ne naagiyaakko naagennaakko, ne wozanaa qofaa eranaayyo, nena paaccanaunne nena ziqqi oottanau, oitamu laittaa kumettaa i nena bazzuwan kaalettido oge ubbaa hassaya. ³ I nena ziqqi oottiisinne namisissiis; hegaappe simmidi nena gedin, woi ne maizza aawata gidinkka, erenna mannaa nena miziis. Hegaa i oottidoogee asi GODAI haasayiyo qaala ubbaanappe attin, oitta xallan de7ennaagaa nena tamaarissanaassa.
⁴ Ha oitamu laittatu giddon neeni maayido maayoi wuribeenna; ne tohoikka kixxibeenna.
⁵ Yaatikko, asi ba na7a seeriyoogaadan, GODAI ne Xoossaikka nena seeriyoogaa ne wozanan akeeka.
⁶ “A ogiyan hemettiyoogaaninne a bonchchiyoogan GODAA ne Xoossaa azazota naaga. ⁷ Aissi giikko, GODAI ne Xoossai nena wombbaappenne deriyaappe pulttiya qeeri shaafatinne goggiya

pulttoti de7iyo lo77o biittaa gelissanau ehees. ⁸ He biittai gissteenue banggai, woinee, balaseenue roomaanee, wogaraa zaiteenue eessai kumido biitta. ⁹ Qassikka he biittai oitti paccennan neeni miyo biitta; aibinne neeyyo paccenna biitta. He biittai shuchchi birata gidido biitta. Deriyaappekka madaabiyyaa giyo birataa bookkidi ekkiyo biitta. ¹⁰ Neeni hegan maada kallana; yaatada, i neeyyo immido lo77o biittaa gishshau, GODAA ne Xoossaa galatana.

Xoossaa Dogiyaageetussi Imettida Seeraa

¹¹ “Taani hachchi nena azaziyo a azazota, a higgetanne a awaajota naagennan aggada, GODAA ne Xoossaa dogennaadan, naagetta. ¹² Neeni maada kalliyo wode, lo77o keettaa keexxada an uttiyo wode, ¹³ ne meheenne dorssaa wudee dariyo wode, neeyyo birainne worqqai dagattiyo wode, qassi neeyyo de7idabai ubbai dariyo wode, ¹⁴ he wode ne wozanai otorettenaad, neenikka Gibxxe biittaappe, aillettetaa keettaappe nena wozida GODAA ne Xoossaa dogennaadan naagetta. ¹⁵ I nena marzziyaara de7iya shooshshainne masimasoi kumido, haatti bainna, he gitanne yashshiya bazzuwaara kaalettiis; i neeyyo mela bazzuwan zaallaappe haattaa xuussiis. ¹⁶ Ne maizza aawati erenna mannaa i nena mizidoogee nena ziqqi oottanaassanne nena paaccanaassa; i hegaa oottidoogee wursettan neeyyo ubbabai lo77o gidanaassa. ¹⁷ Neeni, ‘Ta wolqqainne ta kushiyaa minotettai ha duretettaa taayyo ehiis’ geennaadan naagetta. ¹⁸ SHin neeni

GODAA ne Xoossaa hassaya; aissi giikko, hachchi neeni be7yoogaadan, ne maizza aawatuura maacettido maachchaa minttanau, neeni dureetaa demmanaadan neeyyo wolqqa immidaagee attennee.

¹⁹ “Neeni GODAA ne Xoossaa dogikko, hara xoossata kaallikko, qassi etayyo oottikkonne goin-nikko, neeni tumu xayanaagaa taani hachchi markkattais. ²⁰ GODAAYYO, ne Xoossaayyo, neeni azazettennan ixxido gishshau, GODAI ne sint-tappe xaissido kawotettatudan neenikka xayana.

9

Asai Azazettennan Ixxobaa

¹ “Inttenoo Israa7eela asau siyite; intte intteppe gitatiyaanne wolqqaamiya kawotettata, qassi yuushuwaa gimbbee saluwaa gakkido gita katamatakka laattanau hachchi Yorddaanoosa pinneeta. ² He biittan de7iya asai minonne adussa; eti, ‘Ooninne etaara eqettanau danddayenna Anaaqe zareta’ giishin, intte siyideta. ³ SHin miya tamadan intteppe sinttaara biyaagee GODAA intte Xoossaa gidiyoogaa hachchi erite. I eta xaissananne intte sinttan eta kaushshana. GODAI intteyyo giidoogaadan intte eta yedettidi kessananne sohuwaarakka xaissana.

⁴ “GODAI intte Xoossai eta intte sinttappe yedettidoogaappe guyyiyan, intte intte wozanan, ‘Nu-uni xillo gidiyo gishshau, ha biittaa nuuni laattana mala, GODAI nuna gelissiis’ yaagoppite. GODAI eta intte sinttappe yedettidi kessiyoogee, eti iita gidiyo gishshassa. ⁵ Intte eta biittaa laattanau geliyoogee intte xillonne suure gidiyo gishshassa

gidenna; shin GODAI intte Xoossai eta intte sint-tappe yedettiyoogee ha kawotettati iita gidiyo gishshassanne beni intte maizza aawatussi, Abra-haamassi, Yisaaqassinne Yaaqoobassi caaqqido qaalaa naaganaassa. ⁶ Simmi yaakko intte hagaa akekite; GODAI intte Xoossai ha lo77o biittaa inttena laatissiyoogee intte xillotettaa gishshaassa gidenna; aissi giikko, intte morgge zozzida asa.

⁷ “Intte GODAA intte Xoossa bazzawan waati hanqgetissidaakko dogoppite; intte Gibxxe biittaappe kiyido gallassaappe doommidi, hachchi ha sohuwaa gakkido gallassai gakkanaashin, GODAA bolli makkalideta.

⁸ Siinaa Deriyya bollikka GODAI inttena xaissanau denddana gakkanaashin, intte GODAA hanqgetissideta. ⁹ GODAI inttenaara maacettido maachchai xaafettido masettida shuchchata ekanau taani deriyya huuphiyaa kiyido wode, hegan kattaa meennaaninne haattaa uyennan, oitamu gallassaanne oitamu qammaa gam77aas.

¹⁰ Hegaappe guyyiyan, Xoossa biradhdhiyan xaafettida naa77u masettida shuchchata GODAI taayyo immiis. Intte shiiquwaa oottido gallassi deriyya bollan tama giddon gididi, GODAI intteyyo haasayido qaalati ubbai he masettida shuchchatu bolli xaafetti uttidosona. ¹¹ He oitamu gallassaappenne oitamu qammaappe guyyiyan, GODAI ba maachchai xaafettido naa77u masettida shuchchata taayyo immiis.

¹² “Hegaappe guyyiyan, GODAI tana hagaadan yaagiis; ‘Hagaappe eesewan wodhdha; aissi giikko, neeni Gibxxeppe kessido ne asai tunichchiis; taani eta azazido azazuwaappe eesewan

wora simmidi, seerissidi medhdhido eeqaa bant-tayyo goinnanau giigissidosona' yaagiis.

¹³ “GODAI qassikka tana, ‘Taani ha asaa be7aas; eti tumukka morgge zozza asa. ¹⁴ Yaanikko, taani eta xaissanaagaanne eta sunttaakka saloppe garssa baggappe quccanaagaa tana dig-goppa. Yaatada nena etappe minniyaanne coratiya kawotetta kessana’ yaagiis.

¹⁵ “Yaagin taani maachchaa qaalai xaafettido naa77u masettida shuchchata naa77u kushiyan tookkada deriyaappe wodhdhaas; he wode deriyaa bolli tamaa lacoi beettees. ¹⁶ Ta xeeliyo wode, intte GODAA intte Xoossaa bolli nagaraa oottidoogaa be7aas; intte seerissidi medhdhido mirggwuwa misiliyaa intteyyo eeqa oot-tidi giigissideta. Intte GODAI inttena azazido ogiyaappe eesuwan wora simmideta. ¹⁷ Yaatin, taani ta naa77u kushiyan oiqqido naa77u masettida shuchchata olada, intte xeellishin menttaas.

¹⁸ “Hegaappe guyyiyan, taani intte oottido nagara ubbaa gishshau, hegeenne GODAA hanqgetissanau intte a sinttan iitabaa oottido gishshau, kaseegaadankka oitamu gallassaanne oitamu qammaa GODAA sinttan gufannada gam77aas; he wode taani quma mabeikke; haattaakka uyabeikke. ¹⁹ GODAI intte bollan hanqgettido a eexxiya hanqquwaayyo taani yayyaas; aissi giikko, i inttena xaissanau giigiis; shin GODAI zaarettidikka taayyo siyiis. ²⁰ Qassi GODAI Aaroonakka xaissanau keehi hanqgettiis; yaatin, he wode taani Aaroonayyookka woossaas. ²¹ Taani intte medhdhido he nagaran kumida mirggwuwa misiliyaa ekkada, taman xuuggaas;

yaatada a kinchcherettada i buhiyaadan liqana gakkanaashin gaaccaas; he buhiyaa deriyaappe goggiya haattan olaas.

²² “Intte qassikka Tabi7eeran, Masaahaaninne amuwaa duufuwaal geetettiya Qibiroote-Hataawan GODAA hanqketissideta. ²³ GODAI inttena, ‘Biite, biidi taani intteyyo immido biittaa laattite’ yaagidi, Qaadeesa-Barnneppe yeddido wodekka, intte GODAA intte Xoossaa azazuwaa ixxidi makkalideta; an ammanettibeekketa woi a qaalaayyookka azazettibeekketa. ²⁴ Taani inttena eroosappekka doommidi, intte GODAA bollan makkalanchcha.

²⁵ “GODAI inttena xaissana giido gishshau, taani he oitamu gallassaanne oitamu qammaa GODAA sinttan gufannada gam77aas. ²⁶ Taani GODAA Xoossaa hagaadan yaagada woossaas; ‘Abeet Ubbaa Haariya GODAU, neeni ne gita wolqqan wozidonne ne mino kushiyen Gibxxeppe kessido, neeyyo laata gidiya ne asaa xaissopparkki! ²⁷ Ne ashkkarata, Abrahaama Yisaqaanne Yaaqooba qoppa; ha asaa morgge zozzatettaa, eta iitatettaanne eta nagaraa qoodoppa. ²⁸ Hegee xayikko, neeni nuna yaappe kessido Gibxxe biittaa asai, “GODAI eta gelissana giido biittaa gelissanau danddayibeenna gishshaunne eta ixxido gishshau, bazzuwan worana giidi kessiis” yaagana. ²⁹ Gido shin, ha asai neeni ne gita wolqqaaninne ne micettida qesiyan Gibxxeppe kessido ne laata gidiya ne asaattenne’ yaagaas.

10

Muusee Tammu Azazota Naa77anttuwaa

*Ekkiis**(Kessaabaa 34:1-10)*

¹ “He wode GODAI tana hagaadan yaagiis; ‘Koiroogeetu mala naa77u masettida shuchchata giigissa. Yaatada taakko deriyaa haa pude kiya; qassi mitta Taabootaakka medhdha. ² Kase neeni menttido masettida shuchchatu bolli de7iya qaalata ha masettida shuchchatu bolli taani xaafana; neenikka eta Taabootaa giddon wottaasa’ yaagiis.

³ “Yaagin taani guuganttaappe Taabootaa medhdhaas. Kaseegeetu mala naa77u masettida shuchchatakka giigissaas; yaatada he naa77u masettida shuchchata ta kushiyen oiqqada, deriyaa pude kiyas. ⁴ Intte shiiquwaa oottido gallassi, deriyaa bollan tamaa giddoppe GODAI intteyyo yootido qaalata, hegeetikka Tammu Azazota, kase xaafidoogaadankka ha masettida shuchchatu bolli GODAI xaafis; yaatidi i eta taayyo immiis. ⁵ Hegaappe guyyiyan, taani deriyaappe duge wodhdhada, GODAI tana azazidoogaadan, he masettida shuchchata taani medhdhido Taabootaa giddon wottaas; ha77ikka eti yan de7oosona.

⁶ “Israa7eela asai Yaa7iqaana asatu haatta ollai de7iyoosaappe denddidi, Mooseri biidosona. Aarooni yan haiqqidi moogettiis; a na7ai El77aazari a laattidi, a sohuwan qeese kiyiis. ⁷ Eti hegaappe Gudigooda giyoosaa biidosona; yaappe qassi goggiya haattati de7iyo biittaa Yoxibaata giyoosaa biidosona. ⁸ He wode, GODAA Maachchaa Taabootaa tookkana mala, GODAU oottana mala, a sinttan eqqana malanne,

hachchi gakkanaashinkka eti oottiyogaadanan GODAA sunttan anjjana mala, Leewa zareta GODAI baayyo dummayiis. ⁹ Hegaa gishshau, eta ishantuura shaakkin, eta gakkiyaabi woikko laati Leewa zaretussi baawa; GODAI intte Xoossai etayyo yootidoogaadankka, eta laatai GODAATTENNE.

¹⁰ “Taani kaseegaadankka oitamu gallassaanne oitamu qammaa deriyya bollan gam77aas; gam77in GODAI ha77ikka ta woosaa siyidi, inttenu xaiisanau koyibeenna. ¹¹ GODAI tana, ‘Taani immana gaada eta aawatuyyo caaqqa wottido biittaa eti gelanaadaaninne laattanaadan, ha asaappe sinttaara eta kaaletta’ yaagiis.

Xoossai Koyiyoogee Azazettiyoogaa

¹² “Israa7eela asau, GODAI inttuppe koyiyoogee hagaa: GODAAYYO, intte Xoossaayyo, yayyite; a ogiyan ubban hemettite; a siiqite; intte kumetta wozanaappenne kumetta shemppuwaappe GODAAYYO, intte Xoossaayyo oottite. ¹³ Intteyyo lo77anaadan, taani hachchi intteyyo immiyo GODAA azazotanne awaajota naagite.

¹⁴ “Saloinne saluwaappe bollaara de7iya saloti, qassi sa7ainne sa7an de7iya ubbabati GODAA intte Xoossaabata. ¹⁵ Gidikkonne GODAI intte maizza aawatun ufaittidi, eta siiqiis; qassi hachchi intte be7iyoogaadanan, etappe guyyiyan eta zerettata gidiya inttenu kawotettatu ubbaappe dooriis. ¹⁶ Hegaa gishshau, intte wozanaa shoohuwaa qaxxarite; qassi hagaappe sinttanau morgge zozza gidoppite. ¹⁷ Aissi giikko, GODAI intte Xoossai xoossatu Xoossaanne godatu Godaa.

I gita Xoossaa; i wolqqaamanne yashshiya Xoossaa. I som77o xeelli pirddennaagaanne maganxxo ekkennaagaa. ¹⁸ I aawu bainna naatussinne am77etussi eta pirddaa kessees; betiyaakka siiqidi, qumaanne maayuwaa ayyo immees. ¹⁹ Inttekka beteta siiqite; aissi giikko, intte intte huuphiyaukka bete gididi Gibxxen de7ideta. ²⁰ GODAAYYO, intte Xoossaayyo, yayyite; ayyo oottite; aara ohettite; a sunttankka caaqqite. ²¹ Intte intte aifiyan be7ido he gitanne yashshiya maalaalissiyaabata, intteyyo oottidaagee i intte galataattenne; qassi intte Xoossaattenne. ²² Gibxxe biittaa wodhdhida intte maizza aawati muleera laappun tamma; ha77i GODAI intte Xoossai inttena saluwaa xoolinttetudan corayiis.

11

Xoossaa Gitatettaa

¹“Simmi GODAA intte Xoossaa siiqite; i intteppe koyiyo a awajota, a higgetanne a azazota, ubba wode naagite. ² GODAA seeraa intte eridoogaa keenaa abaa intte tamaaridoogaa ubbaa hachchi hassayite; hegaa eriyaageeti inttenappe attin, intte naata gidokkona; GODAA anggaa, a wolqqaama kushiyaanne a micettida quesiyaa, ³ i oottido malaatatanne i Gibxxe kawuwaa bollinne a biittaa ubbaa bolli oottidoogaa be7ideta. ⁴ Qassi eti inttena kaallidi yedettido wode, GODAI Gibxxe biittaa olanchchata, eta paratanne para gaareta Zo7o Abban mitissidi, hachchi gakkanaashin, eta muleera xaissidoogaa be7ideta. ⁵ Intte ha sohuwaa gakkanaashin, bazzuwan GODAI

intteeyyo oottidobaa intte ereeta. ⁶ Qassi Roobeela zariyaappe Eli7aaba naata gidiya Daataana bollinne Abiiraama bolli GODAI oottidoogaa hassayite. Israa7eela asai ubbai xeellishin, biittai dooyettidi, eta, eta so asaa, eta dunkkaaniyaanne etayyo de7iya shemppoora de7iyaabaa ubbaa mittiis. ⁷ Ee! GODAI oottido ha gita ooso ubbaa intte aifiyan be7idaageeti inttena.

Immana Giido Biittaa Anjuuwaa

⁸ “Hegaa gishshau, intte mino gidanaadaaninne Yorddaanoosa pinnidi intte ekkanaau biyo biittaa intte laattanaadan, taani hachchi inttena azaziyo azazuwaa ubbaa naagite. ⁹ Yaatikko, GODAI intte maizza aawatuyyoonne eta zaretuyyo immana giidi caaqqido, maattainne eessai goggiyo biittan intte adussa laittaa de7ana. ¹⁰ Intte laattanau geliyo biittai intte kiyidi yiido Gibxxe biittaa mala gidenna; Gibxxen intte kattaa zeridi, shooqa ubbaa ataakilttiyaa sohuwaadan haattaa ushsheeta. ¹¹ SHin Yorddaanoosa pinnidi intte laattanau biyo biittai keratinne wombbati de7iyo, saluwaa iran aliya biittaa. ¹² He biittai GODAI intte Xoossai xomoosiyo biitta; laittaa doomettaappe biidi laittaa wurssettaa gakkanaashin, GODAA intte Xoossa aifee a bollan de7iyo biittaa.

¹³ “Hegaa gishshau, intte GODAA intte Xoossa siiqanaadaaninne intte intte kumetta wozanaap-penne intte kumetta shemppuwaappe ayyo ottanaadan, taani intteeyyo hachchi immiyo azazota intte polikko, ¹⁴ intte kattaa, woiniyaanne zaityaa paccennan shiishshana mala, ofinttaa iraanne balguwaa iraa, a wodiyen wodiyen

GODAI intte biittan bukissana. ¹⁵ GODAI intte mehiyaayyo dembban maataa darissana. Qassi inttekka maananne kallana.

¹⁶ “Intte wozanai balin wora simmidi, intte hara xoossatussi oottennaadaaninne etau goinnennaadan naagettite. ¹⁷ Hegee xayikko, GODAA hanqdoi intte bolli eexxi kiyana; irai bukken-naadaaninne biittaikka mokkennaadan i saluwaa gorddana; inttekka GODAI intteyyo immiyo lo77o biittaappe eesuwan xayana.

¹⁸ “Simmi, ha azazota taageeta, intte wozanaaninne intte qofan wottite. Malaatadan eta intte kushiyen qachchite; qassi malaatadan intte som77uwankka wottite. ¹⁹ Hageeta intte naatakka tamaarissite. Intte son de7iyo wode, ogiyan hemettiyo wode, zin77iyo wodenne denddiyo wodekka, etayyo yootite. ²⁰ Intte penggiyaa qosilettatu bollaaninne intte dirssaa penggiyaa bollan intte eta xaafite. ²¹ Yaatikko, GODAI intte maizza aawatuyyo immana giidi caaqqido biittan intte laittainne intte naatu laittai sa7aappe bollaara de7iya saloi de7iyoogaa keena gidana.

²² “Intte GODAA intte Xoossa siiqanaadan, a oge ubban hemettanaadaaninne ayyo ammanettanaadan, taani hachchi intteyyo immiyo azazota intte minttidi naagikko, ²³ GODAI ha kawotettata ubbaa intte sinttappe yedettidi kessana; inttekka intteppe gitatiyaanne wolqqaamiya kawotettatu biittaa wotti ekkana. ²⁴ Intte tohuwan intte yedhdhido biitta ubbai inttessa gidana. Intte zawai bazzuwaappe biidi Liibaanoosa gakkanaashiinanne Efiraaxiisa

SHaafaappe biidi arggo bagga Meediteraane Abbaa gakkanaashiina gidana. ²⁵ Inttenaara ai asinne eqettanau danddayenna; GODAI intte Xoossai intteyyo giidoogaadan, intte biyoosan ubban asai inttena be7idi dagammanaadaaninne inttessi yayyanaadan oottana.

²⁶ “Be7ite, hachchi taani intte sinttan anjuwaanne qanggettaa wottais. ²⁷ Taani hachchi inttena azaziyo GODAA intte Xoossaa azazota naagikko, intte anjjettana. ²⁸ SHin taani inttena hachchi azaziyo GODAA intte Xoossaa azazota naagennan ixxidi, intte eribeenna hara xoossatuyyo goinnanau a ogiyaappe wora simmikko, intte qanggettana. ²⁹ GODAI intte Xoossai intte laattanau biyo biittaa inttena gelissiyo wode, anjuwaa Gariizaana Deriyan qanggettaakka Eebaala Deriyaa bollan awaajjite. ³⁰ Ha naa77u dereti Yorddaanoosa SHaafaappe hefinttaara ogiyaappe arggo baggan, Aaraban de7iya Kanaanetu biittan de7oosona; eti qassi Gelggala katamaa sinttan de7iya anjjettida Moore mittaassikka matan de7oosona. ³¹ Intte ha77i GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittaa laattanau Yorddaanoosa SHaafaa pinnana haneeta. Intte he biittaa ekkidi yan de7iyo wode, ³² taani hachchi intteyyo immiyo awaajotanne higgeta ubbaa minttidi naagite.

12

Asai Goinniyo Mexi Issi Sohuwaa

¹ “Intte laattanaadan, GODAI intte aawatu Xoossai intteyyo immido biittan intte de7ido keenan ubban intte balennan oottana

awaajotinne higgeti, hageeta. ² Intte laattiyo kawotettati deriyaa bollan, keraa bollaaninne mittatu xaphuwan bantta xoossatussi goinniyo sohota ubbaa muleera xaissite. ³ Eti yarshshiyo sohota kolite; eta goinniyo shuchchatakka mentterettite; Asheero giyo eta xossee misiliyaa taman xuuggite; masettida eta xoossatu misileta xaissite; eta sunttatakka he sohotuppe quccirggite.

⁴ “GODAU, intte Xoossau eti bantta xoossau goinniyoogaadan goinnoppite. ⁵ GODAI intte Xoossai zare ubbai de7iyoosaappe ba sunttai hegan xeesettanaadan doorido sohuwaa koyite. He sohuwaa intte baanau koshshees. ⁶ Intte intte xuuggiyo yarshshuwaa, hara yarshshuwaa, intte asirataa, intte imuwaa, intte shiiquwaa, intte dosidi immiyo imuwaa, intte mehiyaanne dorssaaappe bairaa he sohuwaa ehiite. ⁷ Hegan GODAI intte Xoossai de7iyoosan intte maana; qassi intte kushee oottidoban ubbaaninne GODAI intte Xoossai inttena anjjidoban intte ufaittana.

⁸ “Ha77i hagan intte sheneegaa oottiyogaadan, he wode hegaadan oottekkteta. ⁹ Aissi giikko, GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo shemppo biittaa biron gakkiichchibekketa. ¹⁰ SHin intte Yorddaanoosa pinnidi, GODAI intte Xoossai immiyo he biittaa laattidi, intte yan uttana. Inttena dooddida morkketuppe inttena i shemppissiyo gishshau, intte woppu giidi hegan de7ana. ¹¹ He wode GODAI intte Xoossai ba sunttai hegan xeegettanaau doorido he sohuwaa, taani inttena azaziyooba ubbaa, xuuggiyo yarshshuwaa, hara yarshshuwaa, intte

asirataa, intte imuwaanne intte shiiqqido shiiqo ubbaa hegau eheeta. ¹² Intte, intte attumanne macca naati, attumanne macca ashkkaratinne intteneara laata ekkibeenna intte kataman de7iya Leewatuurakka issippe hegan GODAA intte Xoossaa sinttan ufaittite. ¹³ Intte xuuggiyo yarshshuwaa intte koyidosan awaaninne coo yarshshennaadan naagettite. ¹⁴ Intte intte zareti de7iyo soho ubbaappe issuwan, GODAI doorido sohuwan intte xuuggiyo yarshshuwau yarshshite; taani inttene azaziyoobaa ubbaakkha hegan oottite.

¹⁵ “SHin intte de7iyoosan awaaninne intte mehiyaappe GODAI inttene anjjidoogaatto shukkidi miite; wogan geeshsha asa gidin woikko geeyenna asa gidinkka ubbaikka gaaraa ashuwaanne genessaa ashuwaa miyoogaadan, intte mehiyaappe shukkidi miite. ¹⁶ SHin suuttaa haattadan sa7an gussiteppe attin mooppite.

¹⁷ “Intte intte kattaappe, woiniyaappenne zaitiyaappe immiyo asirataa, intte mehiyaappenne dorssaa wudiyaappe bairaa, GÖDAU immanau shiiqqidobaa ubbaanne intte intte dosan coo immiyo imuwaan ubbaa intte de7iyo heeran mulekka mooppite. ¹⁸ SHin intte, intte attumanne macca naati, intte attumanne macca ashkkaratinne intte katamatun de7iya Leewatuurakka issippe, GODAI intte Xoossai doorido sohuwan GODAA intte Xoossaa sinttan ha yarshsho ubbata miite; hegan intte daafuran shiishshidoban GODAA intte Xoossaa sinttan ufaittite. ¹⁹ Intte intte biittan de7iyo laitta ubban Leewata shenehoo geennaadan naagettite.

²⁰ “I intteyyo gelido qaalaadan GODAI intte Xoossai intte zawaan aassiyo wode, inttena ashuwaa maanau koshshiyo wode, intte koyido keenaa miite. ²¹ SHin GODAI intte Xoossai ba sunttai hegan xeesettanaadan doorido he issi sohoi intteyyo haakkikko, GODAI intteyyo immido intte mehiyaa woi dorssaa wudiyaappe augaa gidinkka, ta inttena azazidoogaadan, intte koyido keenaa intte kataman shukkidi miite. ²² Wogan geeshsha asa gidin, woi geeyennaagaa gidinkka, ai asikka gaaraa gidin, genessaa ashuwaa kase miyoogaadan mo. ²³ SHin suuttai de7iyo ashuwaa meennaadan naagetrite; aissi giikko, shemppoi suuttan de7ees; hegaa gishshau, de7uwaa ashuwaara mooppite. ²⁴ Suuttaa haattadan biittan gussiteppe attin uyoppite. ²⁵ Intte GODAA sinttan intte lo77obaa oottiyoogee inttessi, intteppe guyyiyan, intte naatussikka lo77o gidana mala, suuttaa uyoppite.

²⁶ “SHin intte GODAAYYO dummayidobaanne shiiqqidobaa ekkidi, GODAI doorido sohuwau biite. ²⁷ Biidi intte xuuggiyo yarshshuwaa, ashuaanne suuttaa, GODAASSI, intte Xoossaassi, yarshshiyosan shiishshite; intte yarshshuwaa suuttaa GODAASSI, intte Xoossaassi, yarshshiyosaa matan gussite; gussidi ashuwaa intte miite. ²⁸ Taani inttena azaziyo wogaa minttidi naagite; hegaa oottikko, intteyyoonne intte naatuyyo lo77o gidana; aissi giikko, intte likkebaanne GODAA intte Xoossa ufaissiya lo77obaa ootteeta.

²⁹ “Intte laattanau biyo kawotettsaa GODAI intte Xoossai intte sinttappe xaissiyo wodenne inttekka eta biittaa laattidi de7iyo wode, ³⁰ eti intte sinttappe xayiichchin intte eta kaallanau, eta piriyan ohettennaadan naagettite; ‘Nuunikka etadan goinnanau, ha kawotettsati bantta xoossatussi waati goinniyoona’ yaagidi, kaalli oichchen-naadan naagettite. ³¹ Eti bantta xoossatussi goin-niyo wode, GODAI ixxiyo tunaba ubbaa oottiyo gishshau, intte GODAASSI, intte Xoossaassi, hegaadan goinnanau bessenna. Aissi giikko, eti harai atto bantta yelido attumanne macca naata bantta xoossatussi yarshshidi, taman xuug-goosona.

³² “Simmi intte ta inttene azazidoogaa ubbaa oottite; a bolli aibanne gujjoppite; appe aibanne pacissoppite.

13

¹ “Intte giddon hananabaa yootiyaagee woikko aimo birshshiya asi denddidi, malaataanne maalaalissiyaabaa oottikko, ² i yootido malaatai woikko maalaalissiyaabai tumu gididi polettin, i inttene, ‘Ane kase intte erenna hara xoossatussi goinnoos’ yaagikko, ³ intte a mulekka siyoppite. Intte a kumetta wozanaappenne kumetta shemppuwaappe GODAA intte Xoossaa dosiyaakkonne giidi, inttene i paaccanau hegaa oottees. ⁴ GODAA intte Xoossaa kaallite; ayyo yayyite; a azazuwaa naagite; a qaalaakka siyite; ayyo goinnite; appe duuxxoppite. ⁵ Inttene Gibxxeppe kessidi, ailletettaappe inttene wozida GODAA intte Xoossaa bolli intte makkalanaadan

tamaarissiya hananabaa yootiyaagaa, woikko aimuwaa birshshiyaagaa worite; hegaa mala asi inttena GODAA intte Xoossaazazuwaappe wora baanaadan oottiyogishshau, hegaa malaa woridi, iitaa intte giddoppe diggite.

⁶ “Harai atto ne aayee na7ai ne ishai, ne attumanne macca na7i, ne siiqyo ne machchiyaa, woikko ne siiqo laggee nena, ‘Hindda, kase neeninne ne maizza aawati goinni erenna xoossaassi goinnana’ giikko, ⁷ biittau ha gaxaaappe ya gaxaa gakkanaashin de7iya, ne yuusho ubban mataaninne haahuwan de7iya asai ubbai goinniyo xoossatussi, ‘Hindda biidi etau goinnana’ giidi balettikko, ⁸ au eeno gooppa; i giyoogaakka siyoppa. Ayyo qarettada a guyye ashshoppa; ⁹ a woranaau koshshees. A woranaau kiro ne doomma; hegaappe guyyiyan, asai ubbai ba kushiyaa a bolli wottidi woro. ¹⁰ I haiqqana gakkanaashin, shuchchan caddite; aissi giikko, i inttena Gibxxe biittaappe, aillettetaa keettaappe kessida GODAAPPE, intte Xoossaappe, inttena shaakkanaau koyiis. ¹¹ Israa7eela asai ubbai hegaa siyidi yayyana; qassi hegaa mala iitabaakka naa7antto intte giddon ooninne oottenna.

¹² “GODAI intte Xoossai intte de7anaadan immiyo katamaappe issuwan intte de7iyo wode, ¹³ intte asaa giddon iitati denddidi, asaa, ‘Hinddite! Biidi intte erenna xoossatussi goinnoos’ yaagidi balettiyoogaa siyikko, ¹⁴ he yohuwaabaa oichchite; minttidi qorite. Qorin he intte giddon tunabai oosettidoogee tuma gidikko, ¹⁵ he kataman de7iya asa ubbaa mashshaa qaran wurssite; he katamaanne an

de7iya mehiyaarakka ashshennan xaissite. ¹⁶ He katamaappe intte ekkido omoodo ubbaa katamaa dabaabaa shiishshite. SHiishshidi he katamaanne a omooduwaa ubbaa GODAAYYO, intte Xoossaayyo, xuuggiyo yarshsho oottidi wurssi xuuggite. I merinaukka naa77antto keexettenna; laalettida soho gididi, he sohoi attana. ¹⁷ Hirima geetettida miishshaappe aibinne intte kushiyen beettoppo. Yaatikko, GODAI ba wolqqaama hanqquwaappe simmidi, inttena maarana; i intteyyo qarettana. Kase intte maizza aawatuyyo caaqqido maachchaadan, intte qoodaa darissana. ¹⁸ Aissi giikko, taani hachchi inttena azaziyo azazo ubbaa intte naagiyoggan GODAASSI, intte Xoossaassi azazettikko, qassi GODAA intte Xoossaa sinttanka likke gidiyaabaa oottikko, he giidobai intteyyo tumu polettana.

14

Yeho Wode Oottanau Bessenna Meezeta

¹ “Intte GODAA intte Xoossaa naata; intte haiqqida asau inttena gom77oroppitenne sintta bagga huuphiyaa meedoppite. ² Aissi giikko, intte GODAASSI, intte Xoossaassi, geeshsha asa; GODAI inttena ba asa gidanaadan, biittan de7iya asa ubbaappe dooridi wottiis.

Miyo Meheta Do7atanne Meenna Meheta Do7ata

³ “Intte tunabaa aibanne mooppite. ⁴ Intte maana mehetinne do7ati hageeta; booraa, dorssaa, deeshshaa, ⁵ genessaa, dogaa, wushaa, wora deeshshaa, cofoshuwaa, gaaraanne deriyaa

dorssaa. ⁶ Qinccafilee wuri phalqqettidoogeeta, waammotiya mehetanne do7ata ubbaa miite.

⁷ SHin waammotiyaageeta gididi, qinccafilee phalqqettibeennaageeta mooppite; hegeetikka gaameelaa, harbbainnuwaanne guppalliyyaa. Hageeti waammotoosona; shin eta qinccafilee phalqqettibeenna gishshau, eti intteyyo tuna. ⁸ Gudunttaikka qinccafilee phalqqetta gidikkonne waammotenna gishshau, i intteyyo tuna. A ashuwaa mooppite; a bautaakka bochchoppite.

⁹ “Haatta giddon de7iya meretatu ubbaappe intte maanaageeti hageeta; moliyaagaa mala qefeenne poqoi de7iyo ubbaa miite. ¹⁰ SHin moliyaagaa mala qefeenne poqoi bainna augaanne mooppite. Hegeeti intteyyo tuna.

¹¹ “Geeshsha gidida kafo ubbaa miite; ¹² shin kafotuppe intte meennaageeti hageeta: arganttaa, bazzo ankkuwaa, karetta ankkuwaa, ¹³ golluwaa, xinggille zare ubbaa, ¹⁴ qooraase zare ubbaa, ¹⁵ yanchchaa, cancciya guttuwaa, haatta kafuwaa, gace zare ubbaa, ¹⁶ qeeri guttuwaa, wogga guttuwaa, haatta kuttuwaa, ¹⁷ bazzo guttuwaa, yindduwaa, ganggaanuwaa, adussa qooree de7iyo haatta kafuwaa, ¹⁸ saabissaa giyo kafo zare ubbaa, jinjilaatiyaanne wurkkaawurkkuwaa. ¹⁹ Qefeera de7iya qeeri meretati ubbai intteyyo tuna; eta mooppite. ²⁰ SHin he qefeera de7iyaabatuppe geeshsha gidiyaageeta miite.

²¹ “Intte GODAASSI, intte Xoossaassi, geeshsha asa gidiyo gishshau, bautidabaa ubbaa aibanne mooppite. Hegaa intte kataman de7iya beteti

maanaadan eta immanau danddayeeta; woikko hara biittaa asassi baizzanau danddayeeta.

“Deeshsha maraa a aayee maattan doissoppa.

Asirataa Kessiyo Wogaa

²² Intte intte gadeppe laittan laittan gakkiya katta aife ubbaappe asirataa kessite. ²³ Intte ubba wode, GODAAYYO, intte Xoossaayyo, yayyiyoga tamaarana mala, i ba sunttai xeesettana mala doorido sohuwan, GODAA intte Xoossaa sinttan, intte kattaa, woiniyaa eessaanne zaitiyaasirataa, intte dorssaappenne mehiyaappe baira yelettidaagaa hegan miite. ²⁴ GODAI intte Xoossai ba sunttai xeesettana mala doorido sohoi, intte de7yoosaappe keehi haaho gidikko, GODAI inttena anjana mala, intte intte asirataa yaa tookkanau danddayennan ixxikko, ²⁵ baizzite; baizzidi he miishshaa kushiyan oiqqidi, GODAI intte Xoossai doorido sohuwaa biite. ²⁶ Biidi he miishshan intte koyidobaa augaanne, miizza gidin, dorssa gidin, woine eessaa gido, woikko hara mino ushshaa, woikko hara intte koyiyoobaa aibanne shammidi, inttenne intte so asai ubbai GODAA intte Xoossaa sinttan hegaa miitenne ufaittite.

²⁷ “Hegaa intte oottiyo wode, intte kataman de7iya Leewata dogoppite; aissi giikko, eti inttenaara shaakki ekkido hara laati baawa.

²⁸ Heezzantta laittan laittan ubba wode, intte katta asirataa ehiidi, intte kataman shiishshite.

²⁹ Hegaa intte kataman de7iya inttenaara shaakki ekkido, hara laati bainna Leewati, beteti, aawi bainna naatinne am77e maccaasati yiidi moona; miidikka kallona. Yaatikko, intte oottiyo intte

kushiyaa ooso ubban GODAI intte Xoossai inttена
anjana.

15

Laappuntta Laittaa (Wogaabaa 25:1-7)

¹ “Laappuntta laittaa laittaa wurssettan intteppe tal77idaageetuyyo eta acuwaa maarite.
² Intte acuwaa maarana wogai hagaa: ba lagge Israa7eeliyaayyo tal77ida ai asinne he acuwaa maaro. GODAA maarotettai awaajettido gishshau, tal77idaagee ba lagge Israa7eelassi woikko ba ishaassi tal77idobaa oichchoppo.
³ Hara biitta asau intte tal77ido acuwaa ekkanau danddayeeta; shin intte intte zaretussi tal77idobaa ubbaa maarite.

⁴⁻⁵ “Intte GODAA intte Xoossaa qaalaassi azazettikko, taani hachchi inttена azaziyo azazo ubbaa balennan oottikko, intte giddon issi asinne hiyyeesenna. Aissi giikko, intte laattanaadan GODAI intte Xoossai inttessi aqo oottidi immiyo biittan GODAI inttена anjana.
⁶ GODAI intte Xoossai intteyyo giidoogaadan, i inttена anjana; daro kawotettai intteppe tal77ana; shin intte issuwaappenne tal77ekketa. Qassi intte kawotettata haarana, shin issoinne inttена haarennna.

⁷ “GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittan de7iya qeeri katamatuppe augaaninne de7iya intte lagge Israa7eelatu giddon issi asi hiyyeesikko, ayyo meqettaa iitoppite; qassi intte kushiyaakka shiishshi ekkoppite. ⁸ Intte kushiyaa ayyo birshhite; a koshshyaabaa aibanne ayyo

tal77ite. ⁹ ‘Acuwaa maariyo laappuntta laittai matiis’ gaada, hiyyeesa Israa7eelaa iita aifiyan xeellada, ayyo aibanne tal77iyoogaa digganaau iita qofai ne wozanan gelennaadan naagetta. Hegee xayikko, i neeppe GODAU waassana; hegee neeyyo nagara gidana. ¹⁰ Neeni ayyo coo imma; neeni ayyo immiyo wode, ne wozanan aissi immiyaanaa gooppa; yaatikko, intte ooso ubban, intte oiqqidoban yedhdhidoban ubban GODAI intte Xoossai inttena anjjana. ¹¹ He biittan ubba wodekka hiyyeesi xayenna gishshau, taani nena Israa7elatuyyo, ne biittan de7iya hiyyeesatuyyoonne metootanchchatuyyo keha gi-danaadan azazais.

*Ailleta Wottiyo Maaraa
(Kessaabaa 21:1-11)*

¹² “Neeni attuma gidin macca gidin, ne dabbo Israa7eela asa aille oottada shammikko, i neeyyo usuppu laittaa ootto; laappuntta laittan aillettetaappe kessa yedda. ¹³ Neeni aillettetaappe a kessa yeddiyo wode, mela kushe yeddoppa. ¹⁴ Neeni ne wudiyaappe, ne audiyaappenne ne woiniyaa gum77iyoosaappe ayyo kehatettan imma; GODAI ne Xoossai nena anjjidoogaa keenaa ayyo imma. ¹⁵ Inttekka Gibxxe biittan kase aille gididoogaanne GODAI intte Xoossai inttena yaappe wozidoogaa dogoppite. Taani inttena hachchi azaziyoogee hegaassa.

¹⁶ “SHin he aillee nenanne ne keetaa asaa dosido gishshaunne nenaara ayyo de7oi lo77o gidiyo gishshau, ‘Taani ne sooppe kiyada biikke’ yaagikko, ¹⁷ pengge a efaada, goottaa ekkada, a haittaa lukka. Yaatobare i neeyyo merinaukka

aille gidana. Qassi aille gidiya maccaarissikka hegaadan ootta. ¹⁸ A neeni aillettetaappe kessa yeddiyo wode, neeni qohettidabaadan qoppoppa; aissi giikko, i ha usuppun laittaa giddon kerau oottiyaabi oottiyoogaayyo dakko daruwaa neeyyo oottiis. Hegaa gishshau, neeni oottiyooban ubban GODAI ne Xoossai nena anjjana.

Miizzainne Dorssai Yeliyo Baira Marata

¹⁹ “Neeni ne mehiyaappenne ne dorssaa wudiyaappe baira yelettida attumaagaa ubbaa GODAASSI, ne Xoossaassi, dummaya. Ne dummayido mehiyaappe baira yelettidaagaa aibiyyoonne go7ettoppa; ne dorssaa wudiyaappe baira yelettidaagaa ikisiyaakka meedoppa. ²⁰ Neeninne ne so asai GODAI dooriyo sohuwan GODAA intte Xoossaa sinttan hegeeta laittan laittan miite. ²¹ SHin ne yarshshiyoo mehiyaa bollai tillana xayikko, i silidaba woikko qooqe gidikko, woikko qassi hara iita boree a bollan de7ikko, hegaa GODAASSI, ne Xoossaassi, yarshshoppa. ²² Hegaa intte de7iyo intte kataman miite; wogan geeshsha asa gedin, woi tuna asa gidinkka genessaanne gaaraa ashodan mo. ²³ SHin intte a suuttaa haattadan sa7an gussiteppe attin, mooppite.

16

Paasikaa Baalaa (Kessaabaa 12:1-20)

¹ “Abiiba aginan GODAA intte Xoossaa Paasikaa Baalaa bonchchite; aissi giikko, GODAI intte Xoossai inttena Abiiba aginan qammi Gibxxeppe

kessiis. ² Intte dorssaa wudiyaappenne mehiyaa wudiyaappe GODAI ba suntai xeesettanaadan dooriyo sohuwan, GODAASSI, intte Xoossaassi, Paasikaayyo yarshshite. ³ He yarshshuwaa intte miyo wode, irshshuwaa yeggi uukkido oittaara mooppite; shin laappun gallassaa kumettaa irshsho yeggibeenna oittaara miite. Intte Gibxxeppe eesuwan kiyido gishshaunne intte de7iyo laitta ubban intte Gibxxeppe kiyido gallassaa hassayanaadan, he metuwaa oittaa miite. ⁴ Intte biittan ubban laappun gallassau aiba irshshoinne beettoppo. Qassi intte kiro gallassa omarssi yarshshido ashluwaappe maalladossi aibinne attoppo.

⁵ “Intte Paasikaa yarshshuwaa GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo ai katamaaninne coo shukkoppite. ⁶ GODAI intte Xoossai ba suntai xeesettanaadan dooriyo sohuwan intte Paasikaa yarshshuwaa shukkite; qassi awai wulliyo wode intte Gibxxeppe kiyido gishshau, he saatiyan shukkite. ⁷ GODAI intte Xoossai dooriyo sohuwan, hegan kattidi miite; yaatidi sa7ai wonttiyo wode, intte soo soo biite. ⁸ Usuppun gallassa kumettaa irshshuwaa yeggibeenna oittaa miite; laappunta gallassan GODAAYYO, intte Xoossaayyo, goinnanau geeshsha yaa7aa shiiqite; he gallassi aiba oosonne ootoppite.

*Saaminttatu Baalaa
(Kessaabaa 34:22; Wogaabaa 23:15-21)*

⁹ “Intte kattaa cakkanau kiro doommido wodiyaappe doommidi, laappun saaminttaa kumettaa goodite. ¹⁰ Yaatidi GODAI intte Xoossai

inttena anjjidoogaa keenaa intte intte dosan coo immiyo imuwaan ehiidi, GODAAYYO, intte Xoossaayyo, Saaminttatu Baalaa bonchchite. ¹¹ Hegan intte, intte attuma naati, intte macca naati, intte attuma ashkkaratinne intte macca ashkkarati, intte katamatun de7iya Leewati, beteti, aawu bainna naatinne intte giddon de7iya am77eti ubbai GODAI intte Xoossai ba suntai xeesettanaadan dooriyo sohuwan, ufaittite. ¹² Intte Gibxxe biittan aille gididoogaa hassayidi, ha wogaa balennan naagite.

*Daase Baalaa
(Wogaabaa 23:33-43)*

¹³ “Intte audiyaappe intte kattaa, qassi woiniyaa yedhdhiyoosaappekka intte woiniyaa shiishshidoogaappe guyyiyan, laappun gallassaa Daase Baalaa bonchchite. ¹⁴ Intte, intte attuma naatinne macca naati, intte attuma ashkkaratinne macca ashkkarati, intte katamatun de7iya Leewati, beteti, aawu bainna naatinne am77eti ubbai ha baalan keehi ufaittite. ¹⁵ GODAI dooriyo sohuwan laappun gallassaa GODAASSI, intte Xoossaassi, baalaa bonchchite; aissi giikko, intte ubbaikka issippe ufaittana mala, intte aifissidoban ubbaaninne intte kushee oottiyooban ubban GODAI intte Xoossai inttena anjana.

¹⁶ “Intte biittan attuma asa gidida ubbai laitan heezzutoo, Oittaa Baalaa wode, Saaminttatu Baalaa wodenne Daase Baalaa wode, GODAA intte Xoossa sinttan i dooriyo sohuwan beetto. Eti GO-DAA sintti yiiddi, mela kushe yooppona. ¹⁷ GODAI

intte Xoossai anjjidoogaa keenaa ubbaikka ba danddayiyoogaa keenaa immo.

Xillo Pirddaa Pirddiyoogaa

¹⁸ “Intte zaretu ubbaassi GODAI intte Xoossai immiyo katamatun ubban intte daannatanne halqata sunttite; etikka asaassi xillo pirddaa pird-dona. ¹⁹ Xillo pirddaa geellayoppite; som77uwaa xeellidi maaddoppite. Maganxxaa ekkoppite; aissi giikko, maganxxai aadhhdhida eranchchatu aifiyaakka qooqissidi, xillotu qaalaakka geellayees. ²⁰ Intte de7uwan de7ana malanne GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittaa intte laat-tana mala, xillo pirddaa pirddite.

²¹ “Intte GODAAYYO, intte Xoossaayyo, keexxiyo yarshshiyosaa matan Asheero giyo xosseessi mittaappe merettida misiliyaa malaa aibanne es-soppite. ²² Intte GODAI intte Xoossai ixxiyo goinniyo shuchchaa intteyyo essoppite.

17

¹ “GODAASSI, intte Xoossaassi, tilla bollaara de7enna mehiyaa, woikko intte dorssaa yarshsho oottidi shiishshoppite; hegee a sinttan sheneyiyaabaa.

² “GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo katamatuppe augankka attuma gidin macca gidin a maachchaa kolidi, GODAA intte Xoossaa sinttan iitaa oottida asi intte giddon beettikko, ³ qassi ta azazuwaan menttidi, hara xoossatuyyo goinnida uri, awaassi, woikko aginaassi, woikko saluwaa xoolinttetussi goinnida uri de7ikko, ⁴ hegaa malabaa intte siyikko, he yohuwaa minttidi qorite. Intte qorin, hegaa mala tunabai Israa7eela

giddon oosettidoogee tumanne geeshsha gidikko,
⁵ he iitaa oottida bitaniyaa woikko mishiriyo intte katamaappe gaxi kessidi, shuchchan caddidi worite. ⁶ He woriyo asi haiqqanau bessiyoogee naa77u woikko heezzu markkai markkattiina gido; issi asa markkaa qaalan ai asinne haiqqoppo. ⁷ A woranau markkati koiro shuchchan a caddona; eta kaallidi asai ubbai a caddo. Hegaadan oottidi, iitaa intte giddoppe diggite.

⁸ “Intte intte katamatun pirddanau keehi deexxiya shemppo mooto gidin, shochcha masuntta mooto, woikko qassi tau bessees giyo aqo mooto gidinkka denddikko, he wode intte GÓDAI intte Xoossai doorido sohuwaa ehiite. ⁹ Hegan Leewatuppe qeese gidiyaagaakkonne he wodiyen daanna gididi pirddiyaagaakkko shiishshite; he yohuwaa eti pirddana. ¹⁰ GODAI doorido sohuwan eti pirddidoogaadan oottite; eti pirddidoogaappe ashshennaadan naagettite. ¹¹ Eti inttena tamaarissido higgiyaadaaninne eti yootido pirddaadan oottite; eti pirddido pirddaappe ushachchinne haddirssi ainne sher77i gooppite. ¹² Hegan GODAASSI, intte Xoossaassi, oottiya daannaassi, woikko qeesiyaassi azazettennan ixxidi, otorettiya asi de7ikko, he asi haiqqo; hegaadan oottidi, iitaa Israa7eela giddoppe diggite. ¹³ Hegaappe guyyyian hegaa siyidi, asai ubbai yayyana; naa77antto otorettenna.

Kawo Xeelliya Wogata

¹⁴ “GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittaa laattidi, yan de7uwaa doommiyo wode,

intte yuushuwan de7iya kawotettatuugaadan, inttekka, ‘Ane nuunikka nu bollan kawuwaan kawoyoos’ yaagidi qoppikko, ¹⁵ intte kawoyanaagee GODAI intte Xoossai intteyyo dooridoogaa gidiyoogaa erite. Hegeekka intte asaa giddoppe dooretidaagaa gidoppe attin, hara biittaa asa intte bolli kawoyoppite. ¹⁶ He kawoi paraa daruwaa shiishshanau bessenna; qassi asaikka paraa corayanau naa77antto Gibxxe simmanaadan oottoppo. Aissi giikko, GODAI, ‘He ogiyaara naa77antto mulekka simmoppite’ yaagiis. ¹⁷ A wozanaa balettennaadan, kawoi cora maccaasaa ekkoppo. Worqqaakka biraakka darii shiishshoppo.

¹⁸ “I ba kawotettaa araatan uttiyo wode, Leewa zare gidiya qeeseti naagiyo maxaafaappe ha higgiyaa duuqqidi bau ekko. ¹⁹ I ha higgiyaa qaalaanne wogaa naagiyooogaaninne eta oottiyoogan GODAASSI, ba Xoossaassi, yayyiyogaan tamaarana mala, ha maxaafai aara de7o; ikka ha maxaafaa ba de7o laittan ubban nabbabo. ²⁰ Yaatikko, i ba wozanan, ‘Taani ta laggetuppe aadhdhais’ giidi ba ishantu bolli otorettena. Ikka Xoossa higgiyaappe haddirssinna ushachchi geenna. I ba kawotettan aduqqidi de7ana; a naatikka Israa7eela biittan kawo gidana.

18

SHAAHUWAN QEESETA GAKKIYAABAA

¹ “Qeesetettan oottiya kumetta Leewa zaretussi Israa7eela giddon biittaa laatai baawa. Eti asai GODAASSI shiishshiyo taman xuuggiyo

yarshshuwaappe miiddi de7iyoogee eta laata.

² Etau eta ishanttu giddon laati de7enna; GODAI etau geppidoogaadankka i eta laata.

³ "Korimaa woikko dorssaa asai yarshshuwau shiishshidoogaappe qeesetussi bessiyaagee hagaa: missaa, naa77u bagga manggaagaanne ulo giddo ashuwaa eta immona. ⁴ Intte kattaappe, woiniyaappenne zaitiyaappe kiro gakkida aifiyaanne intte dorssaa ikisiyaappe bairattuwaa qeesetuyyo immeeta. ⁵ Aissi giikko, etinne eta naati GODAA sunttan eqqidi, merinau qeese gididi oottana mala, intte zariyaa ubbaa giddoppe GODAI intte Xoossai eta dooriis.

⁶ "Leewa zare gidiya issi asi Israa7eela biittan ai katamaappenne denddidi, GODAI dooriyo so-huwau yiikko, ⁷ i biyoosan de7iya Leewati GODAA sinttan eqqidi oottiyogaadan, ikka GODAA ba Xoossaa sinttan eqqidi ootto. ⁸ Qassi ba aawaa aquwaa baizzin, bana gakkiyaagaa ekkidaagaa gidikkokka, qeeseti go7ettiyoobaa ubbaa etaara likke shaakkidi ekko.

Aihuda Gidenna Kawotettati Oottiyo Meeziyaappe Naagettanaadan Imettida Seeraa

⁹ "GODAI intte Xoossai intteyyo immido biittaa geliyo wode, he biittan de7iya asai oottiyo tuna oosuwaa oottoppite. ¹⁰ Ba attuma na7a woikko macca na7a yarshshossi giidi, taman xuuggiya ai asinne intte giddon beettoppo. Bitiyaabi, maracce xeelliyaabi, murunniyaabinne qaadaa odiyaabi qassi intte giddon de7oppo. ¹¹ Daggamiyaagee, ayyaanata xeegiyaagee, shareechchiyaageenue haiqqida asaa ayyanaa xeegiyaagee intte giddon

de7oppo. ¹² Hegaa malabaa oottiya ai asinne GODAA matan ixettida asa. Eti hegaa mala tunaa oottiyo gishshau, GODAI intte Xoossai he kawotettsaa intte sinttappe gooddana. ¹³ SHin intte GODAA intte Xoossa sinttan kumetta boree bain-naageeta gidite.

Xoossai Hananabaa Yootiyaagaa Kiittana Giidobaa

¹⁴ “Ha intte laattanau biyo biittan de7iya kawotettati murunniyaageetinne maracciyaal xeeliyaageeti odiyoogaa siyyaageeta. SHin intte hegaa oottennaadan GODAI intte Xoossai inttene teqqiis. ¹⁵ GODAI intte Xoossai, intte zariyaa gid-doppe, ta mala hananabaa yootiyaagaa intteyyo denttana. Intte i giyoogaa siyite. ¹⁶ Intte Sinaa Deriyyaa bollan shiiqido wode, GODAA intte Xoossaahaagaan yaagidi oichchideta; ‘Nuuni haiqqennaadan, GODAA nu Xoossaahaagaan cenggurssaa zaari siyokko; qassi ha wolqqaama tamaakkanaa77antto be7okko’ yaagideta.

¹⁷ “GODAI tau hagaadan yaagiis; ‘Eti giidobaa ubbaa likke giidosona. ¹⁸ Taani eta zaretu gid-doppe, ne mala hananabaa yootiyaagaa etayyo denttana; denttada ta qaala a doonan wottana; ikka taani a azaziyo ubbaa etayyo yootana. ¹⁹ Itta sunttan yootiyo ta qaala siyenna oossinne haluwaa taani kiyana. ²⁰ SHin ta azazabeen-naagaa xalidi ta sunttan yootiyaagee woikko hara xoossatu sunttan yootiya he hananabaa yootiyaagee haiqqa’ yaagiis.

²¹ “Intte, ‘Hananabaa yootiyaagee yootiyo qaala Xoossaappe gidennaagaa aibin shaakki

eranee?’ yaagikko, ²² he hananabaa yootiyaagee GODAA sunttan yootin, i yootido qaalai polettennan ixxikko, hegee GODAI yootibeenna qaala gidiyoogaa ereeta. He hananabaa yootiyaagee wordduwan yootido gishshau, au yayyoppite.

19

Baqatidi Attiyo Katamata (Qoodaabaa 35:9-34; Yaasu 20:1-9)

¹ “GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittan de7iya kawotettaa xaissiyo wode, qassi inttekka eta gooddidi, eta katamatuuninne eta keettatun de7uwaa doommiyo wode, ² GODAI intte Xoossai laata oottidi immiyo biittan de7iya katamatuppe heezzu katamata intteyyo dummayite. ³ GODAI intte Xoossai intteyyo laata oottidi immiyo biitta heezzu kessidi shaakkite. Yaatidi asa worida ooninne he katamatukko baqatanaadan ogiaya giigissite.

⁴ “Issi asi kase morkketetti bainnan de7ishin, erennan ba shooruwaa worikko, i he katamatuppe issuwau baqatidi, ba shemppuwaa ashsho. ⁵ Naa77u asi mittaa qanxxanau woraa bin, issoi mittaa qanxxishin, tuutiyaappe aifee koletti wodhdhidi hinkkuwaa worikko, he woridaagee ha heezzu katamatuppe issuwaa baqatidi, ba shemppuwaa ashsho. ⁶ Qosetti attiyo katamai issuwaa xalla gidikko, woxxidi eesuwan gakkanaau ogee aduqqido gaasawan suuttaa achchiyaagee suulliya hanqquwan denddidi, yedetti gakkidi, haiqqanau bessennaagaan woranaau danddayees; aissi gliikko, i ba

shooruwaa woridoogee kase morkketettai de7iyo gishshaassa gidenna. ⁷ Intte heezzu katamata dummayi wottanaadan, taani inttene hassayissidoogee hegaassa.

⁸ “GODAI intte Xoossai kase intte maizza aawatuuyyo caaqqidoogaadan intte zawaan aassikko, qassi intte maizza aawatussi immana giido biittaa ubbaa intteyyo immikko, ⁹ ha heezzu katamatuppe hara heezzu katamata gujeeta. Hachchi taani inttene azaziyogaan ubbaa intte polikko, GODAA intte Xoossa dosikkonne i inttene tamaarissido ogiyan minnidi de7ikko, ha biittai intteyyo imettana. ¹⁰ Hegaa oottikko, GODAI intte Xoossai laata oottidi intteyyo immiyo biittan geeshsha asa suuttai gukkenna; qassi inttekka suuttaa gussiyo nagaraappe atteeta.

¹¹ “SHin issi asi ba shooruwaa ixxidi, zuggi naagidi a woridi, ha katamatuppe issuwau baqatikko, ¹² a katamaa cimati i baqatido katamaappe kiitti ehiissidi, haluwaa kiyanau a koyiyaagau aatti immona. ¹³ Ayyo ainne qarettoppite; intteyyo ubbabai lo77o gidana mala, geeshshaa suuttaa gussiyaagaa Israa7eela giddoppe xaissite.

Beni Zawata

¹⁴ “GODAI intte Xoossai intte laattanaadan immiyo biittan, beni asai essido ne shooruwaa biittaa zawaan shoddoppa.

Markkatubaa

¹⁵ “Issi asa mooranchcha gaanau issi markka xalaalai gidenna. Naa77u woikko heezzu

markkai markkattin, he mootoi pirddettanau koshshees.

¹⁶ “Issi asi haraa wordduwan mootanau denddikko, ¹⁷ he mootiyaageenヌ mootettiyaagee naa77aikka GODAA sinttan, qeesetu sinttaaninne he wode pirddiya daannatu sinttan eqqona. ¹⁸ Yaatobare daannati he yohuwaa mintidi qorona; qorin he mootiyaagee ba ishaa wordduwan mootidoba gidikko, ¹⁹ i he mootuan ba ishaa qaxxayissanau qoppido qixaatiyya bau qaxxayetto; hegaadan oottidi, hegaa mala iitaa intte giddoppe diggite. ²⁰ Yaatikko, hara asai hegaa siyidi yayyana; hegaa mala iita oosuwaa naa77antto oottenna. ²¹ Hegaa mala iitaa oottidaagau ainne qarettoppite; shemppo woridaagee haiqqa; aife gishshaa aife; achcha gishshaa achcha; kushe gishshaa kushe; gede gishshaakka gede.

20

Olaabaa

¹ “Intte morkkiyaara olettanau biyo wode, eta parati, paraa gaaretinne eta olanchchati intteppe darin be7idi, etau yayyoppite; aissi giikko, inttena Gibxxeppe kessida GODAI intte Xoossai inttenaara de7ees. ² Intte olaa doommanaappe kasetidi, qeesee sinttau aadhhdhidi hagaadan yaago; ³ ‘Inttenoo Israa7eela asatoo, siyite; intte hachchi intte morkkiyaara olettanau haneeta. Simmi intte wozanai dagammoppo; yayyoppite; eta sinttan kokkoroppitenne shabbirettoppite. ⁴ Aissi giikko, GODAI intte Xoossai inttenaara biyo gishshau,

intte morkkiyaa olidi, intteyyo xoonuwaa im-mana' yaago.

⁵ “Ola gadaawati eta hagaadan yaagona; ‘Ooratta keetaa keexxidi gelibeenna asi de7ikko, i ha olan haiqqin, hara asi a keetaa gelennaadan, i soo simmo. ⁶ Woikko woiniyaa tokkidi, a aifiyan ufaittibeenna uri de7ikko, i ha olan haiqqin, hara asi a woiniyaa aifiyan ufaittennaadan, i ba soo simmo. ⁷ Maccaasa giigissidi ekkibeenna asi de7ikko, i ha olan haiqqin, hara asi o machchennaadan, i ba soo simmo’ yaagona.

⁸ “Gadaawati gujjidikka asaayyo hagaadan yaagona; ‘Ha asaa giddon yayyiya asinne hirrgiya asi ooninne de7ikko, i ba laggetu wozanaakka yashshan seerissennaadan i ba soo simmo’ yaagona. ⁹ Gadaawati hagaa asau yooti wurssiyoo wode, citaassi citaassi ola gadaawata doorona.

¹⁰ “Issi katamaa olanau biidi intte akko matiyo wode, koirottidi saruhan eti kushiyaa immanaadan oichchite. ¹¹ Oichchin eti saruhan bantta kushiyaa immidi, bantta gimbbiyaa penggiyaa dooyidi inttena gelissikko, he kataman de7iya asai ubbai intteyyo haggazonanne deexo oosuwaa intteyyo oottona. ¹² SHin he katamaa asai intteyyo saruhan kushiyaa immennan ixxidi, inttenaara olau giigikko, intte he katamaa yuushuwaa dooddite. ¹³ GODAI intte Xoossai eta intteyyo aatti immiyo wode, he kataman de7iya attumaasa ubbaa mashshan wurssite. ¹⁴ SHin maccaasaa, naata, mehiyaanne katamaa giddon de7iya ubbabaa omoodo oottidi intteyyo ekkite. Qassi GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo intte morkketu omooduwan go7ettite. ¹⁵ Intte

de7iyoosaappe haakkidi de7iya katamatakkka oiqqiyo wode, hegaadan ootteeta.

¹⁶ “SHin GODAI intte Xoossai intteyyo laata oottidi immiyo biittan shemppoora de7iyaabaa issibaanne ashshennan worite. ¹⁷ GODAI intte Xoossai azazidoogaadan, Hiiteta, Amooreta, Kanaaneta, Parzzeta, Hiiwetanne Yaabuuusata wurssidi worite. ¹⁸ Hegee xayikko, eti bantta xoossatuyyo goinniyo tuna oosuwaa intte oottanaadan inttena tamaarissana; hegan intte GODAA intte Xoossa bolli nagaraa oottana.

¹⁹ “Katamaa oiqqanau yuushuwaa dooddi, daro gallassaa olettiiddi gam77iyo wode, an de7iya aifiyaa immiya mittaa kalttan qanxxoppite; eta aifiyaa miiteppe attin, eta qanxxoppite. Aissi giikko, intte yuushuhan dooddidi oliyoi asaappe attin, dembban de7iya mittaa gidenna. ²⁰ SHin intte eriyo aifiyaa immenna hara mittata qanxxidi, inttenaara olettiya katamai kunddana gakkanaashin, hegan dooddiyo qatuwaa keexxite.

21

Worida Urai Erettibeenna Daafaa

¹ “Intte laattanaadan GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittan, ooni woridaakko erenna ahai kunddidi beettikko, ² intte daannatinne intte cimati biidi, hegaa yuushuhan de7iya katamatuppenne he ahaappe gidduwan de7iya haahotettaa likkona. ³ Hegaappe guyyiyan, ahai kunddidosau matattiya katamaa cimati, oosuwaayyo gakkabeenna, i morggen qambbari wodhdhibeenna ussiyo ekkona. ⁴ Ekkidi

goggiya haattai de7iyo goyettibeennasaanne zerettibeenna zanggaaraa efiidi, he ussee garbballyaa mirqqidi menttona. ⁵ Yaatobare Leewa naati, qeeseti he sohuwaa issippe boona; aissi giikko, hagaa mala iita haiquwaanne mootuwaa shaakkidi pirddanau, GODAI intte Xoossai ba sinttan oottanau, ba sunttankka anjjanau eta dooriis. ⁶ Hegaappe guyyiyan, he ahai kunddidosau matattiya katamaa cimati ubbai, zanggaaran garbballyaa mirqqidi worido ussee bolli bantta kushiyaa meecettiiddi, hagaadan yaagona; ⁷ Nu kushee ha suuttaa gussibeenna; nu aifeekka hagaa oottidabaa be7ibeenna. ⁸ Abeet GODAU, neeni wozido ne asaa, Israa7eela maara; ha geeshshaa suuttaa ne asaa bolli naaquo oottada qoodoppa' yaagona. He suuttaa gishshau, etau atto geetettana. ⁹ Intte GODAA aifiyaa sinttan hegaadan oottidi, geeshshaa suuttai gukkido nagaraa intte giddoppe diggite.

Olan Omoodettida Maccaasatubaa

¹⁰ “Intte morkkiyaa intte olettanau kiyin, GODAI, intte Xoossai, eta intte kushiyaa aatti immin, eta omooddiyo wode, ¹¹ omoodettida asaa giddon issi malanchcha maccaasiyo be7ada, o amottada, machchanau koyikko, ¹² ne soo eha; i huuphiyaa meeda; i xugunttaakka cigga. ¹³ Omoodettiyo wode de7iya maayuwaa qaararggada, ne son uttada, ba aawaassinne ba aayeessi issi agina kumettaa kayyottu. Hegaappe guyyiyan, o machcha. ¹⁴ Yaata simmin, iira de7iyoogee nena ufaissana xayikko, a ba

koyyosaa baanaadan yeddaaga. Neeni o machcho oottada issippe aqido gishshau, o miishshan baizzanau woikko aille oottanau bessenna.

Baira Na7i Laattiyo Maataa

¹⁵ “Issi assassi i dosiyoonne ixxiyo naa77u maccaasati de7ikko, qassi ha naa77atikka ayyo attuma naata yelidaageeta gidishin, baira yelettidaagee ha ixxiyo maccaaseeppe yelettidaagaa gidikko, ¹⁶ ba naatuyyo ba aquwaa i laatissiyo wode, i ixxiyoorippe yelettida bairai de7ishin, i dosiyoorippe yelettida kaaluwaa bairattanau bessenna. ¹⁷ Hara naatuyyo immiyoogaappe naa77u kushiyaa aatti immiyoogan ha ixxiyoori na7ai baira gidiyoogaa erissanau bessees. Aissi giikko, he na7ai ayyo kushe toho phalqqida baira gidiyo gishshau, bairattuwaa i ekkanau bessees.

¹⁸ “Aawaassinne aayeessi azazettennan ixxida, eti seerinkka simmenna morgge zozzanne makkalanchcha gididi simmenna na7i de7ikko, ¹⁹ aawainne aayyiya he katamaa penggen de7iya cimatukko a oiqqi ekki echoona. ²⁰ Ehiidi cimatuyyo hagaadan yaagona; ‘Hagee nu na7ai morgge zozzanne makkalanchcha; i nuuyyo mulekka azazettenna; miishshaa laali kaa7iyaagaanne ushshanchcha’ yaagidi yootona. ²¹ Hegaappe guyyiyan, he kataman de7iya attumaasai ubbai i haiqqana gakkanaashin, shuchchan caddidi a worona. Hegaadan oottiyoogan intte giddoppe iitaa xaissite. Yaatobare Israa7eela ubbai hegaa siyidi yayyana.

Dumma Dumma Higgeta

22 “Issi asi haiquwaa pirddissiya dabaa oottin, intte a mittan kaqqi worikko, **23** he kaqettido mittan a ahai aqoppo; a he gallassi moogite. Aissi giikko, mittaa bollan kaqetti haiqqiya ooninne Xoossan qanggettidaagaa. GODAI intte Xoossai intteyyo laata oottidi immiyo intte biittaa intte tunissoppite.

22

1 “Israa7eela asa boorai woikko dorssai bayidi wora biishin be7ikko, shenehoo gaada aggaagoppa; a godaassi laagga ehaada imma. **2** He mehiyaa godai ne heera gidana xayikko, woikko a godai oonakko neeni erana xayikko, a godai koyiiddi yaana gakkanaashin, ne soo ekkada efa; i yiidi, demmiyo wode, au imma. **3** Hegaadan hare gidin, maayuwaa woikko aibanne bayidabaa demmikko, a godau zaarappe attin, shenehoo gooppa.

4 “Israa7eela asa haree woikko boorai ogiyan kunddidaashin be7ikko, maaddada denttappe attin, shenehoo gaada aggaagoppa.

5 “Maccaasai attumaasaa maayuwaa maayoppo; attumaasaikka maccaasaa maayuwaa maayoppo. Aissi giikko, hegaa malabaa oottiya oonanne GODAI intte Xoossai shenetees.

6 “Ogiyan ne biishin, mittan gidin, sa7an ba maraa woikko phuuphphulliyaa haphpha uttida kafiyo demmikko, o i maraara gatta oiqqada ne soo efooppa. **7** Marata ekkaefaanaudanddayaasa; shin aayyiyo baanaadan yeddaaga. Hegaadan oottikko, neeni duretada adussa laittaa de7ana.

⁸ “Ooratta keettaa keexxiyo wode, xoqqa kaaraappe asi kunddi haiqqin ne oishettennaadan, zemppidi attiyoogaa giigissa.

⁹ “Ne woiniyaa shooqan naa77u qommo kattaa zeroppa; hegaadan ootikko, ne zerido kattainne woinee naa77aikka mooretana.

¹⁰ “Booraanne hariyaa issippe waaxada goyoppa.

¹¹ “Suuifiyaappenne liinuwaappe wolahan dadettida maayuwaa maayoppa.

¹² “Ne maayido maayuwau oiddu baggaarakka macarai de7o.

Geluwaa Ehuwaa Gaitotetaa Geeshshatettan Naagiyoooga

¹³ “Issi asi machcho bullachchidi, iira aqi simmidi, o dosana xayikkonne, ¹⁴ ‘Hanno ta machchada iira aqiyoo wode, geela7otetti iyyo baawa’ yaagidi o mooridi haasayikko, ¹⁵ he na7ee aawainne aayyiyyaa i geela7otettaa malaataa ekki efidi, katamaa penggen de7iya cimata bessona.

¹⁶ Na7ee aawai cimatuyyo hagaadan yaagidi yooto, ‘Taani ta na7iyo hagaayyo machcho oottada immaas; shin i o ixxiis. ¹⁷ I, “Ne na7en geela7otetti baawa” yaagidi o mooridi haasayees; shin ta na7ee geela7otettaa malaataa hagaab e7ite’ yaagidi, i geela7otettaa erissiya carqqiyaa besso. ¹⁸ Yaatin he katamaa cimati a xurqqayiyan shocona. ¹⁹ I Israa7eela geela7ee sunttaa moorido gishshau, cimati a xeetu xaqara biraa qaxxayidi, hegaa na7ee aawaayyo immona. Na7iyaakka ayyo machcho gidada de7u; ba de7o laitta ubban i o yeddanaau bessenna.

20 “A mootoi tuma gididi, na7en geela7otettai xayikko, **21** na7iyo i aawaa kare ehiidi, he kata-maa attumaasai o shuchchan caddidi woro. Aissi giikko, a ba aawaa son de7aidda shaaramuxa gidada, Israa7eela giddon ha pokkobaa oottaasu; hegaadan oottidi intte giddoppe iitaa diggite.

22 “Ai asinne hara asa maccaasaara shaara-muxiiddi ohettikko, ikka aara shaaramuxida mac-caasiyaakka haiqqona. Hegaadan oottidi, intte giddoppe iitaa diggite.

23 “Ai asinne harau giigida geela7iyo katamaa giddon demmidi iira shaaramuxikko, **24** eta naa77aakka katamaappe gaxaa kessidi, shuchchan caddidi worite. Aissi giikko, na7iyaa kataman de7aidda, asi ashshanaadan waassabeikku. I haiqqiyoogee qassi hara asau giiga uttida geela7iyo moorido gishshaassa. Hegaadan oottiyoogan intte giddoppe iitaa diggite.

25 “Issi asi asau giigida geela7iyo asi bainna sohuwan wolqqan oiqqidi, iira zin77ikko, a xallai haiqqa. **26** Na7iyo ainne oottoppite; o woranau bessiya nagara oottabeikku. Hagee issi asi coo ba shooruwaa bolli denddidi, woriya asa pirdaa mala pirdaa. **27** Aissi giikko, i o asi bainna sohuwan demmidi oiqqin, he geela7o na7iyaa waas-saasu; shin o ashshiya asi de7ibeenna.

28 “Ai asinne asau giigabeeenna geela7iyo oiqqidi, i geela7otettaa ekkirggidi ohettikko, **29** na7ee aawaassi ishatamu xaqara biraa qanxxo. Yaatidi na7iyo bau machcho ootto. Ba de7o laitta ubban o yeddoppo.

30 “Ai asinne ba aawaa machchiyo ekkidi, ba aawaa kaushshoppo.

23

Asaa GODAA Asaa Maabaraappe SHAakkija Hanota

1 “Sanggisettida woikko qaaratettida attumaasi, GODAA yaa7aa giddon beettoppo.

2 “SHAaramuxan yelettida asi GODAA asaa maabaraa geloppo; harai atto biidi tammantta yeletaa gakkanaashinkka, a zariyaappe ooninne GODAA asaa maabaraa giddo geloppo.

3 “Amoona asa gidin, woi Moo7aaba asa gidinkka, GODAA asaa maabaraa geloppo; harai atto biidi tammantta yeletaa gakkanaashinkka, eta asa gidida ooninne merinaukka GODAA asaa maabaraa geloppo. **4** Aissi giikko, intte Gibxxeppe kiyidi hemettishin, eti inttena kattaaranne haattaara mokkibookkona. Hegaadankka, Masphphexoomiyan Patoora giyo kataman de7iya Bi7oora na7aa Balaami inttena qanggana mala qaxaridosona. **5** Qaxarinkka GODAI, intte Xoossai, Balaami giyoogaa siyanau koyibeenna; a qanggettaa intteyyo anjuwau laammiis. Aissi giikko, GODAI intte Xoossai inttena siiqees. **6** Intte de7o laitta ubban merinaukka eti saro de7anaadaaninne eti duretanaadan amottoppite.

7 “Intteyyo eti dabbo gidiyo gishshau, Eedoomata karidi ixxoppite; qassi Gibxxetakka ixxoppite. Aissi giikko, intte eta biittan bete gididi de7ideta. **8** Etayyo heezzantto yeletaa naati GODAA asaa maabaraa gelanau danddayoosona.

*Olaū Dunkkaanidosan Wogaadan Geeshshan
Naagettiyoogaa*

⁹ “Intte intte morkkiyaa olanau kiyidi issisan galchchiyo wode, inttena tunissiyaabaappe ubbaappe shaahettite. ¹⁰ Qammi aimuwan maccaasaara gaittidoogaa erissiya irxxabai an de7iyo ai asinne de7ikko, dunkkaanidosaaappe gaxaa kiyidi yan gam77o. ¹¹ Sa7ai omariyoode, ba bollaa meecettidi, lem77iyoode dunkkaanidosaa simmo.

¹² “Intte sheeshshau uttiyoosaa dunkkaanidosaaappe kareera giigissite. ¹³ SHeeshshau uttiyoosaa bookkanau shoodiraa intte ola miishshaara gatti oiqqite; sheeshshau utti simmidi, ollan biittaa zaarite. ¹⁴ Aissi giikko, GODAI intte Xoossai inttena naaganauinne intte morkketa intte kushiyaa aatti immanau, intte moottan yaanne haanne hamettees. Hegan i sheneyiyaabaa aibanne be7idi, intteppe wora simmennaadan, intte moottai geeshsha gidanau koshshees.

Dumma Dumma Higgeta

¹⁵ “Ba godaappe baqatidi, neekko yiida ailliyaazaa rada a godaayyo immoppa. ¹⁶ I intte kata-matuppe ba koyidoogan ba koyido wodiyaa de7o; a huqqunnoppite.

¹⁷ “Israa7eela asaappe ooninne attuma gidin, macca gidinkka, allaga xoossaassi goinniyaageeti oottiyogaadan, shaaramuxiyaagaa gidoppo. ¹⁸ Hegaadankka, attumaagaa gidin, maccaaro gidin, shaaramuxan demmido miishshaa shiiquwaa gattanau GODAA intte Xoossaa keettaa

ehooppona. Aissi giikko, eta naa77aakka GODAI intte Xoossai shenetees.

¹⁹ “Ne zare gidiya Israa7eela asau miishshaa, kattaa gidin harabaa tal77ada dichchaa ekkoppa.

²⁰ Hara biittaa asaappe dichchaa oichchanau danddayaasa; shin neeni laattanau geliyo biittan neeni oottiyooban ubban GODAI ne Xoossai nena anjana mala, ne zare gidiya Israa7eela asaassi dichchau tal77oppa.

²¹ “GODAAYYO, ne Xoossaayyo, immanau geppidobaa immanau gam77oppa. GODAI ne Xoossai neeni geppidoogaa kumettan neeppe koyiyo gishshau, polana xayikko, neeyyo nagara gidana.

²² SHin neeni geppana xayikko, hegan neeyyo nagiari baa. ²³ GODAAYYO, ne Xoossaayyo, immana gaada neeni doonan haasayidoogaa ne dosan immana giido gishshau, ne inxxarssan haasayidoogaa pola.

²⁴ “Ne shooruwaa woiniyaa gidduwaara kanttiyo wode, woiniyaappe ne koyido keenaa mappe attin, appe aibanne ne oiqqido miishshan yeggoppa. ²⁵ Ne shooruwaa shooqaara kanttiyo wode, he shooqan de7iya tiyaappe duuttada mappe attin, ne shooruwaa kattaa baacan cakkada soo efooppa.

24

Machchiyo Yeddiyoogaanne Zaariyoogaa

¹ “Issi asi machcho ekki simmidi, issi iitabaa i bolli demmidi o ixxikko, iyyo paramaa xaafi immidi, ba sooppe kessidi yeddikko, ² a a sooppe kiyada, hara azinaa gelikko, ³ he naa77antto azinaikka o dosennan ixxidi, paramaa iyyo xaafi

immidi, ba sooppe o kessidi yeddikko, woikko o ekkida he naa77antto azinai haiqqikko,⁴ a tunido gishshau, koiro paramida azinai naa77antto o zaaridi machchoppo. Hegee GODAA matan ixettidaba; qassi inttekka GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittan hagaa mala nagaraa oottoppite.

⁵ “Ooratta machcho ekkida asi olau booppo; hara deexo oosuwaakka ayyo immoppite. Issi laittai aadhdhana gakkanaashin, aunne beennan ba ekkido machchiyo ufaisso.

Dumma Dumma Higgeta

⁶ “Ai asinne acoyyo woxaa woikko maidiyaa oiqqoppa; aissi giikko, hegee keettaba asai gaacciyooba xayidi, haiqqona giyoogaa.

⁷ “Ba isha gidiya Israa7eela asa wuuqqi efiidi, aille kessiya asi woikko harau baizziya ai asinne haiqqa. Hegaadan oottiyooogan intte giddoppe iitaa diggeeta.

⁸ “Hanttaara goga harggiyan sakettiya asassi Leewa zare gidiya qeeseti inttena tamaarissidoogaadan ubbabaa polite; ta eta azazidoogaa hegaadan oottanau naagettite. ⁹ Intte Gibxxeppe kiyidi ogiyan de7ishin, GODAI intte Xoossai Miriyyaami bolli oottidobaa hassayite.

¹⁰ “Neeni ne shooruwaassi issibaa tal77ada, i oittiyoobaa oichchanau a soo geloppa. ¹¹ Neeni karen eqqidaashin, ne tal77ido bitanee oittiyoobaa ba sooppe kessidi neeyyo immo. ¹² I hiyyeesa gidikko, ne acuwau oiqqido a maayuwaa ne son aissoppa. ¹³ I maayidi aqanaadan, omariyo wode au guyye zaara; i hegan nena galatana.

Hegee GODAA ne Xoossaa matankka neeyyo geeshshatetta gidana.

¹⁴ “Ne ishaa gidiya Israa7eela asa gidin, woikko ne biittaa katamaappe issuwan de7iya kare biitta asa hiyyeesaa qaxarada naaqqoppa. ¹⁵ I hachchi oottidoogaa hachchi ekkanau mintidi koyiyo gishshau, awai wullennan hachchi qanxxa. Hegee xayikko, metootanchchai neeppe GODAU waassin, neeyyo nagaraa gidana.

¹⁶ “Naati oottido nagaraa gishshau, aawata woranau bessenna; qassi aawati oottido nagaraa gishshaukka, naata woranau bessenna. Asai ubbai ba oottido nagaran nagaran haiqqanau bessees.

¹⁷ “Kare biitta asatu pirddaanne aawu aaya bainnaageetu pirddaa geellayoppa; am77ee maayuwaa a tal77idobau gaada oiqqoppa. ¹⁸ Inttekka Gibxxe biittan aille gididoogaanne GODAI intte Xoossai inttena yaappe wozidi kessidoogaa hassayite. Taani hagaa inttena azaziyoogee hegaa gishshaassa.

¹⁹ “Ne shooqaappe kattaa cakkiyo wode, ne dogido mirqqiyaa qoranau guyye booppa. GODAI ne Xoossai ne kushiyaa ooso ubban nena anjjana mala, hegaa betiyaassi, aaya aawu bainna naatuyyoonne am77etuyyo aggaaga.

²⁰ Ne wogaraa aifiyaa maxiyo wode, issoinne attennan wurssada maxanau naa77anttuwaa guyye simmoppa; attidaagaa betiyaassi, aaya aawu bainna naatussinne am77etussi aggaaga.

²¹ Ne woiniyaa aifiyaa maxiyo wode, attidaagaa poshilanau naa77anttuwaa guyye booppa; hegaa betiyaassi, aaya aawu bainna naatuyyoonne

am77etuyyo aggaaga. ²² Inttekka Gibxxe biittan
aille gididi de7idoogaa dogoppite. Taani haga
inttena azaziyogee hegaa gishshaassa.

25

¹ “Naa77u asati oyettidi pirdda keettaa
yiikko, daannati geeshshaa ne likke giidi,
naaqqidaagaa ne mooranchcha giidi pirddona.
² Mooranchchau warai bessiyoogaa gidikko,
tiran zin77issidi zokkuwaa shocanau daannai
azazo; yaatobare mooranchchai daanna sinttan
ba mooruwa keenaa shocetto. ³ I oitamaa
gakkanau shocettoppe attin, hegaappe daruwaa
shocetoppo. Hegaappe daruwaa a shocikko, ne
ishai ne sinttan kauyyana.

⁴ “Audiyen kattaa yedhdhiya booraa doonaa
qachchoppa.

Na7a Yelennan Haiqqida Asassi A Ishai Oot-tanau Bessiyaabata

⁵ “Issippe de7iya ishanttuppe issoi na7a ye-lennan haiqqikko, a maccaasiyaa haraa baada
geluppu; i keettaawaa ishai o aisso; aissidi iyyo
koshshiyaagaa polo. ⁶ Yaatobare ha haiqqidaa-gaa sunttai Israa7eelappe qucetti xayennaadan, a
koiro yeliyo attuma na7ai ha haiqqidaagaa sunttan xeegetto.

⁷ “Gido shin, i ba ishaa machchiyo aissanau
koyana xayikko, a katamaa penggen uttida
cimatukko baada, ‘Ta azinaa ishai ba ishaa
sunttai Israa7eelan de7anau koyibeenna; tana
aissidi, tau koshshiyaaba kunttennan ixxiis’
yaagada magannu. ⁸ Magannin katamaa cimati a
xeegidi oichchona; oichchin ha77ikka, ‘Taani

o aissikke' giidi ixxikko, ⁹ he haiqqidaagaa maccaasiyaa cimatu sinttan akko shiiqada, a gediyaan caammaappe issuwaa kessada, a som77uwan cuchchaa cuchchaidda hagaadan yaagu; 'Ba ishaassi zeretti de7anau koyenna asa bolli, hagaa mala kaushshai gakkanaau bessees' yaagu. ¹⁰ Yaagin a zaree Israa7eelan, 'Caamma Kessanttasoo' geetetti xeegettiiddi de7ana.

Hara Higgeta

¹¹ "Naa77u asati warettishin, issuwaa machchiyaa yaada, ba azinaa shociyaagaa kushiyiaappe ashshanau, ba kushiyaa yeddada hinkkuwaa attumatettaa oiqqikko, ¹² iyyo ainne qarettennan i kushiyaa qanxxite.

¹³ "Ne joiniyaa giddon gitanne guutta gidida naa77u meezaanati dooppona. ¹⁴ Ne sooni darissidinne guuttidi likkiya naa77u makkiyoobai dooppo. ¹⁵ GODAI ne Xoossai neeyyo immiyo biittan adussa laittaa ne de7anaadan kumettannelikke meezaanainne makkiyoobai neeyyo de7o. ¹⁶ Aissi giikko, GODAI ne Xoossai hegaa malabaa oottidi, balettiya asaa ubbaa shenetees.

Amaaleeqata Woranau Imettida Azazuwaa

¹⁷ "Intte Gibxxeppe kiyidi biiddi de7ishin, Amaaleeqati intte bolli oottidobaa hassayite.

¹⁸ Eti Xoossau yayyenna asa; intte ogiyan inttenaara eqettidosona. Intte hemettishin, daafuridi guyye attida asaa ubbaa woridosona.

¹⁹ Hegaa gishshau, GODAI intte Xoossai inttena he biittaa latissidi, intte yuushuwan de7iya morkketu ubbaappe inttena shemppissiyo wode,

ha biittan eta hassayiya asi xayana gakkanaashin,
Amaaleeqata ubbaa salo gufanttoppe xaissite;
hegaa oottanaagaa mulekka dogoppite.

26

Baira Kattaa Yarshshuwaa

¹ “GODAI intte Xoossai inttena laatissiyo biittaa gelidi, woppu giidi uttiyo wode, ² GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittan mokkida kattaa ubbaappe bairattuwaa keeshiyaara GODAI intte Xoossai ba sunttai hegan xeesettanaadan doorido sohuwau ekkidi biite. ³ Yaatidi he wodiyan aawatiya qeesiyaakko biidi, hagaadan yaagite; ‘GODAI nuuuyo immana giidi kase nu maizza aawatuuyyo caaqqido sohuwaa tana gelissidoogau GODAASSI, nu Xoossaassi, hachchi taani markkatais’ yaago.

⁴ “Yaatobare qeesee kattai kumido keeshiyaa ne kushiyaappe ekkidi, GODAAYYO, ne Xoossaayyo yarshshiyosaa sinttan wotto. ⁵ Hegaappe guyyyian, GODAA ne Xoossaa sinttan hagaadan yaagada haasaya; ‘Ta maizza aawai de7iyoosaa xayidi metootida Sooriyaa biittaa asa; i metootidi, qoodan guutta asatuura Gibxxe wodhdhidi yan de7iis. Hegan de7iiddi i gita wolqqaamanne qoodan cora dere kiyiis. ⁶ Hegaa be7idi, Gibxxeti nuuuyo meqettaa iitidosona; nuna un77ettidosona. Nu oottanaadan deexo oosuwaanu bolli caanidosona. ⁷ Yaatin, nuuni GODAASSI, nu aawatu Xoossaassi, waassida; waassin GODAI nu waasuwaan siyiis; nu un77uwaa, nu daafuraanne nu huqqunnaa be7iis. ⁸ Be7idi GODAI ba wolqqaama kushiyaaninne ba

micettida qesiyan, gita dagaman, malaataaninne maalaalissiya oorattabaa oottiyooGAN, nuna Gibxxeppe kessiis. ⁹ Ha sohuwaa nuna ehiidi, maattaanne eessaa goggiya ha biittaa nuuyyo immiis. ¹⁰ Immin hekko taani GODAI immido biittaa aifiyaappe bairattuwaa ehaas' yaagada, keeshiyaa GODAA ne XoossaAN sinttan wottada, a sinttan goinna. ¹¹ Neeyyoonne ne so asaayyo GODAI ne Xoossai immidoban ufaittiiddi, GODAA galatite; Leewatinne intte giddon de7iya beteti ubbaikka inttenaara ufaittona.

¹² "Asirataa kessiyo heezzantta laittan laittan mokkidabaa ubbaappe asirataa kessada poliyo wode, ne kataman de7iya Leewatuyyo, betetuyyo, aaya aawu bainnaageetuyyoonne am77etuyyo imma; yaatobare eti intte kataman banttau koshshiya kattaa maananne kallana. ¹³ Hegaappe guyyiyan GODAAYYO, ne Xoossaayyo, hagaadan yaaga; 'Taani ta sooppe GODAASSI dummatida kattaa kessada, neeni tana azazido ne azazuwaadan Leewatuyyo, betetuyyo, aaya aawu bainna naatuyyoonne am77etuyyo immaas. Taani ne azazuwaappe issuwaanne menttabeikke; qassi issuwaanne doga aggabeikke. ¹⁴ Ta azzanuwaa wodekka, he asirataappe ainne mabeikke; taani wogan geeshsha gidenna wodekka, appe kare kessidobikka baawa; haiqqida asaukka acaa hegaappe wottabeikke. Taani GODAAYYO, ta Xoossaayyo, azazettaas; qassi neeni tana azazidoogaa ubbaa polaas. ¹⁵ Neeni de7iyo geeshsha sohuwaappe, saluwaappe haa duge xeella; ne deriyaa Israa7eelanNE kase nu maizza

aawatuyyo ne immana gaada caaqqidoogaadan nuussi immido ha maattainne eessai goggiyo biittaa anija' yaaga.

Xoossaassi Dummatida Asaa

¹⁶ “Neeni ha awaajotanne wogata naaganaaadan, GODAI ne Xoossai nena hachchi azaziis; hegaa gishshau, neeni eta ne kumetta wozanaappenne kumetta shemppuwaappe naaga. ¹⁷ GODAI neeyyo Xoossaa gididoogaa, ne a ogiyan hemettiyoogaa, a wogaa, a azazuwaanne a higgiyaa neeni poliyoogaa hachchi erissadasa. ¹⁸ Qassi GODAIKKA ba gelido qaalaadan neeni a asa gidiyoogaa, ayyo buzo aqo gidiyoogaanne neeni a azazo ubbaa naaganaagaa erissiis. ¹⁹ Hegaa neeni oottikko, i medhdhido asa ubbaappe nena galatan, sunttaaninne bonchchuwan gita dere oottana. I gelido qaalaadan neenikka ayyo geeshsha dere gidanaagaa hachchi erissiis” yaagiis.

27

Masettida SHuchchatu Bolli Xaafettida Higgeta

¹ Hegaappe guyyiyan, Muusee Israa7eela cimatuura gididi, asaa hagaadan yaagiis; “Taani hachchi inttena azaziyo azazuwaa naagite.

² Yorddaanoosa SHaafaa pinnidi, GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittaa geliyo wode, gita shuchchata essidi, nooran tiyite. ³ GODAI intte aawatu Xoossai intteyyo immana giidoogaadan, eessainne maattai goggiyo biittaa, GODAI intte Xoossai intteyyo immiyo biittaa intte pinniyo wode, ha higgiyaa qaalata ubbaa he shuchchatu

bolli xaafite. ⁴ Intte Yorddaanoosa pinnido wode, taani inttena hachchi azazidoogaadan, ha shuchchata Eebaala Deriyaa bollan essidi, eta nooran tiyite. ⁵ He sohuwan GODAASSI, intte Xoossaassi, birata miishshi bochchibeenna shuchchaappe yarshshiyosaa oottite. ⁶ He intte GODAASSI, intte Xoossaassi, yarshshiyosaa masettibeenna shuchchaappe oottite; yaatidi hegaa bollan GODAASSI, intte Xoossaassi, xuuggiyo yarshshuwaa shiishshite. ⁷ Issippetettaa yarshshuwaakka shiishshidi, hegan miiddi, GODAA intte Xoossaa sinttan ufaittite. ⁸ Ha higgiya qaalata ubbaa qoncciyan beettiyaadan oottidi, ha intte essido shuchchatu bolli xaafite” yaagiis.

⁹ Muusee qassikka Leewa gidiya qeesetuura issippe gididi, Israa7eela asa ubbau hagaadan yaagiis; “Inttenoo Israa7eela asau, co77u giidi ezzgite! Hekko hachchi intte GODAA intte Xoossaa asa gidideta. ¹⁰ Hegaa gishshau, hachchi taani intteyyo immiyo azazuwaanne awaajuwaa naagiyooGAN, GODAA intte Xoossaa qaalau azazettite” yaagiis.

Azazettennan Ixxiyoogee Ehiyo Qanggettaa

¹¹ He gallassikka Muusee asaa hagaadan yaagidi azaziis; ¹² “Intte Yorddaanoosa pinnido wode, Gariizaana Deriyaa bolli eqqidi asaa anjjanaageeti: Simoona, Leewa, Yihudaa, Yisaakoora, Yooseefanne Biniyaama zareta. ¹³ Qassi asaa qangganau Eebaala Deriyaa bolli eqqanaageeti: Roobeela, Gaada, Aseera, Zaabiloona, Daananne Nifttaaleema zareta.

¹⁴ Leewati bantta qaalaa xoqqu oottidi, Israa7eela asau haagaadan yaagona.

¹⁵ “ ‘GODAA sinttan tuna gididabaa, kushe hi-illanchchi massidi kessido mittaa gidin, woikko birataa tigidi medhdhido eeqaa gidin, ayyo geeman goinniya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

¹⁶ “ ‘Ba aawaa woikko ba aayyiyo kaushshiya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

¹⁷ “ ‘Ba shooruwaa zawaan sugiya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

¹⁸ “ ‘Qooqiyyaa baanau bessiya ogiyaappe bal-asaa zaariya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

¹⁹ “ ‘Betiyaa, aaya aawu bainna naatu pird-daanne am77ee pirddaa geellayiya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i’ yaago.

²⁰ “ ‘Ba aawaa machcheera zin77idi, ba aawaa bonchchuwaa kaushshiya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

²¹ “ ‘Ai meheerakka zin77iya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

²² “ ‘Ba michchiyo gidiya, aawaa na7eera gidin, ba aayee na7eera zin77iya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

²³ “ ‘Ba bolloteera zin77iya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

²⁴ “ ‘Ba shooruwaa geeman woriya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

25 “ ‘Miishshan shamettidi, xillo asa woriya asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

26 “ ‘Ha higgiyaa qaalata polidi minttenna asi qanggettidaagaa gido’ yaagin, asai ubbai, ‘Amin77i!’ yaago.

28

Azazettin Beettiya Anjuwaa

(Wogaabaa 26:3-13; Zaarettido Wogaa 7:12-24)

1 “GODAAYYO, ne Xoossaayyo, polo azazettikko, hachchi taani neeyyo immiyo azazo ubbaa minttada kaallikko, GODAI ne Xoossai biittan de7iya kawotettatu ubbaappe nena xoqqu xoqqu oottana. **2** GODAAYYO, ne Xoossaayyo, neeni azazettikko, hagaappe kaallidi de7iya anjtoi ubbai nebaa gidana.

3 “Neeni kataman anjjettidaagaa gidana;
gaxariyankka anjjettidaagaa gidana.

4 Ne uluwaa aifee, ne shooqaa aifee,
ne mehiyaa maratinne
ne dorssaanne ne deeshshaa wudiyyaa marati corattidi anjjettidaageeta gidana.

5 Ne kattaa keesheenne ne munaqa keree
anjettidaageeta gidana.

6 Neeni gelaiddakka kiyaiddakka
anjettidaagaa gidana.

7 “Ne bollan denddiya ne morkketa GODAI ne sinttan xoonettidaageeta oottana. Eti ne bolli issi ogiyaara yaana; shin laappun ogiyaara ne sint-tappe baqatidi xayana.

8 “GODAI ne kushee oiqqidobaa ubbaanne ne gootaraa anjjana; GODAI ne Xoossai neeyyo i im-miyo biittan nena anjjana.

9 “Neeni GODAA ne Xoossaaz azazuwaa naagikkonne a ogiyan hemettikko, i neeyyo kase caaqqidoogaadan, GODAI nena baayyo dummatida geeshsha dere oottidi essana.

10 Hegaappe guyyiyan, biittan de7iya asai ubbai GODAA sunttai nenan xegettidoogaa be7idi yayyana. **11** GODAI neeyyo immanau kase ne maizza aawatuyyo caaqqido he biittan, ne uluwaa aifiyaa, ne mehiyaa aifiyaanne, ne shooqaa aifiyaa darissidi nena anjjana.

12 “Ne kushiyaa oosuwaa ubbaa anjjanaunne, GODAI ne biittaassi iraa wodiyan bukissanau ba minjja keettaa, saluwaa penggiyaa neeyyo dooyana; qassi neeni daro kawotettatussi tal77anappe attin, ooppenne haa tal77akka. **13** GODAI nena huuphe kessanappe attin, guyye goina kessenna. Hachchi taani neeyyo immiyo, GODAA ne Xoossaaz azazuwaa siyada, hegaa minttada kaallikko, neeni bolla gidanappe attin, garssa gedakka. **14** Taani neeyyo hachchi immido azazuwaappe haddirssinne ushachchi gaada, hara xoossata kaaloppanne etaou oottoppa.

*Azazettennan Ixxiyoogee Ehiyo Qanggettaa
(Wogaabaa 26:14-46)*

15 “SHin neeni GODAA ne Xoossaaz qaalaayyo azazettennan ixxada, hachchi taani nena azaziyo wogaanne azazuwaa ubbaa naagennan aggikko, hagaappe kaallidi de7iya qanggettati ubbai ne bolli yaananne nena eti demmana.

16 “Neeni kataman qanggettidaagaa gidana; gaxariyankka neeni qanggettidaagaa gidana.

17 “Ne kattaa keesheenne ne munaqa keree qanggettidaagaa gidana.

18 “Ne uluwaa aifee, ne shooqaa aifee, ne marainne ne aayee, ne dorssaanne deeshshaa wudee qanggettidaagaa gidana.

19 “Neeni gelaidakka kiyaidakka qanggettidaagaa gidana.

20 “Neeni ne iita oosuwan tana aggido gishshau, eesuwan neeni xayana gakkanaashin, ne oottiyo ooso ubban GODAI qanggettaa, shabbirssanne seeraa yeddana.

21 Neeni laattanau biyo

biittaappe xayana gakkanaashin, GODAI boshai neeppe duuxxennaadan oottana.

22 GODAI

nena gilqqatettan, mishuwaaninne masunttan, xuuggiya awaaninne koshan, carkkuwaaninne dumma dumma kattaa harggiyan neeni xayana gakkanaashin shocana.

23 Neeppe bollaara

ne ginan de7iya saloi naхаase birata gidana;

ne biittaikka birata gidana.

24 GODAI

ne biittan bukkiya iraa buhenne baana kessana;

neeni biittaappe xayana gakkanaashin, baanai

saluwaappe duge bukkana.

25 “GODAI nena ne morkketun xoonissana; neeni eta olanau issi ogiyaara kiyana; shin laappun ogiyaara ne eta sinttappe baqtatana. Biittan de7iya kawotetta ubbai ne bolli gakkidabaa be7idi, yashshan shabbirettana.

26 Ne ahai

saluwaa kafo ubbaunne bazzo do7au quma gidana; eta yedettiyaabikka de7enna.

27 “GODAI nena xalee bainna Gibxxe masunttan, kixan, ilaaninne puusuwan

harggissana. ²⁸ GODAI nena gooshshan, qooqetettaaninne dagaman shocana. ²⁹ Gallassa seetan neeni qooqee xuman tattaafiyogaadaan tattaafana; ne oottiyoobai ubbai neeyyo giigennan ixxana. Ne de7o laitta ubban huqqunnettadanne bonqgettada daana. Nena maaddiya asakka demmakka.

³⁰ “Neeni macca na7a giigissana shin, harai o dafidi efaana. Keettaa neeni keexxana; shin an de7akka. Woiniyaa ne tokkana; shin a aifiya maakka. ³¹ Ne boorai ne sinttan shukettana; shin a ashuwaa maakka. Ne haree neeppe bogettidi ekettana; shin neeyyo guyye simmenna. Ne dorssai ne morkkiyau imettana; hegaa ashshanau nena maaddiyaabi de7enna. ³² Ne aifiya sinttan ne attuma naatinne macca naati hara kawotetttau imettana; eti simmin be7ana gaada xeellishin, ne aifee galjjana; hegaa digganau neeyyo aiba wolqqinne de7enna. ³³ Ne biittaa aifiyaanne ne daafuridobaa ubbaa ne erenna asai maana; ne de7o ubban huqqunnettidaagaanne naaqettidaaga gidana. ³⁴ Ne be7iyo iitai nena gooshshana. ³⁵ GODAI xalee bainna iita masunttan ne gulbbataanne ne wodiraa harggissana; yedhdhiya gediyaappe huuphiyaa gakkanaashin, nena he masunttan shocana.

³⁶ “GODAI nenanne ne kawuwaa, nena gidin, ne maizza aawata gidinkka eribeenna asa dere efaana. Hegan neeni mittaappenne shuchchaappe merettida hara xoossatuyyo goinnana. ³⁷ GODAI nena laaliyo hara kawotettatu ubbaa giddon poora hageetubaa giidi, qilliicciyoobaanne baceessiyoobaa gidana.

³⁸ “Neeni daro kattaa ne shooqan zerana; shin boolee mirggin, guutta kattaa shiishshana. ³⁹ Woiniyaa tokkada, a oottana; shin guxunee a mirggin, appe ainne maxakka; agadakka appe uyakka. ⁴⁰ Ne biitta ubban zaitiyaa wogarai mokkana; shin aifee qoqqofettiichchin, wogaraa zaite demmakka. ⁴¹ Attumanne macca naata ne yelana; shin olai omooddi efirggin, eti nenaara de7okkona. ⁴² Ne mitta ubbaanne ne biittaa aifiyaa boolee wurssana.

⁴³ “Ne giddon de7iya betee ne bolli xoqqu xoqqu gaana; shin neeni guyye yaada ziqqi ziqqi gaana. ⁴⁴ I neeyyo tal77anappe attin, neeni ayyo tal77akka; i huuphe gidana; neeni goina gidana.

⁴⁵ “GODAAYYO, ne Xoossaayyo, azazettennan ixxido gishshaunne i azazido azazuwaanne wogaa naagennan ixxido gishshau, neeni xayana gakkanaashin, ha qanggettati ubbai ne bolli wodhdhana; nena eti yedettana. ⁴⁶ Ha qanggettati ne bollaanine ne zaretu bollan merinau malaatanne maalaalissiyaaba gidana. ⁴⁷ Neeyyo sa7ai injetido wode, GODAU, ne Xoossau, ufaissaaninne galatan goinnabaakka. ⁴⁸ Hegaa gishshau, nena namisan, saamuwan, kalluwaanine metuwan ubbabaa xayada, GODAI ne bolli yeddiyo ne morkketuyyo haarettana; GODAI nena xaissana gakkanaashin, ne morggiyan birata qambbaraa waaxana.

⁴⁹ “GODAI neeni eta qaala erenna kawotettaa ankkoi paalliyogaadan eesoyiiddi, biittaa gaxaappe, haahuwaappe ne bolli ehaana. ⁵⁰ Eti hanqqa som77uwaara de7iyaageeta; cimaa

bonchchennaageeta; guuttatuyyookka qarettennaageeta. ⁵¹ Neeni xayana gakkanaashin, ne mehiyaa maraanne, ne biittaa aifiyaa maana. Eti neeni xayana gakkanaashin, ne kattaa, ne woiniyaa eessaa, ne zaitiyaa, ne miizzaanne ne dorssaa wudiyaa wurssana. ⁵² Ne biittan de7iya neeni ammanettiyo, adussa, mino dirssati mulesaara kolettana gakkanaashin, ne katamaa yuushuwan dooddidi, nena un77ettana. GODAI ne Xoossai neeyyo immido biitta ubbaa yuushuwan dooddidi nena un77ettana.

⁵³ “Ne morkketi katamaa dooddidi nena un77ettiyo wode, miyoobaa xayada, GODAI ne Xoossai neeyyo immido, ne uluwaa aife gidiya, ne attuma naatunne ne macca naatu ashuwaa neeni maana. ⁵⁴ Ne giddon harai atto kase injjiyan de7iis giyo asikka ba ishaassi, ba siiqiyoo machcheessinne ba yelido naatussi qarettenna. ⁵⁵ Morkketi katamaa dooddidi un77ettidoogaappe denddidaagan, harabi maanau bainna gishshau, ba miyo ba naatu ashuwaappe harau ooyyoonne immenna. ⁵⁶ Ne giddon kase injjiyan de7aasu giyo, ba injjiyaappe denddidaagan sa7aa yedhdhanau shaatettiya maccaasiyaakka, ba siiqiyoo azinaassi ba attumanne macca naatussi qarettukku. ⁵⁷ A ba yelido do7aanne ba yelido yiiraa ba siiqiyoo azinaakka ba yelido naatakka gattennan, uuzettada geeman barkka marggana. Aissi giikko, morkkee a de7iyo katamaa dooddidi o un77ettidonne tuggayido gishshau, iyyo miyoobi harabi aibinne baawa.

⁵⁸ “Ha maxaafan xaafettida higgiyaa qaalata

ubbaa neeni naagana xayikko, GODAA ne Xoossaa maalaalissiyaanne yashshiya sunttaa bonchchennan aggikko,⁵⁹ ne bollinne ne zariyaa ubbaa bolli GODAI yashshiya boshaa, simmenna bashshaanne xalee bainna iita harggiyaa ne bolli yeddana.

⁶⁰ “Kase Gibxxe asaa bolli be7ada, neeni yayyido Gibxxe harggiyaa ubbaa zaaridi, ne bolli ehaana; he harggee nena yeddenna. ⁶¹ Qassi ha higgiyaa maxaafan xaafettibeenna harge ubbaanne bosha ubbaa ne xayana gakkanaashin, GODAI ne bolli ehaana. ⁶² GODAA intte Xoossaa qaalaa siyennan ixxido gishshau, saluwaa xoolinttiyaadan corattida intteppe guuttai attana. ⁶³ GODAI intteyyo lo77obaa oottiyo wodenne intte qoodaa corayiyo wode dosidoogaadan, ha77i intte bollan bashshaa ehiyo wodekka inttena laaliyo wodekka ufaittana; intte laattanau biyo biittaappekka shodettidi xayana.

⁶⁴ “GODAI inttena biittau ha gaxaaappe ya gaxaa gakkanaashin, biitta ubban laalana. Hegan inttena gidin, woi intte maizza aawati eribeenen, hara mittanne shuchcha xoossatuyyo goinnana. ⁶⁵ He kawotettatu giddon intte woppaa demmekketa; intte tohuwaa caammai yedhdhiyo sohuwaa keena gadeekka intteyyo de7enna. Hegan GODAI intteyyo metobaa qofa xallan kumida huuphiyaa, amo xallan daafurida aifiyaanne hidootaa qanxxuwan kumida wozanaa immana. ⁶⁶ Intte de7oi ubbai hirrgaana gidana; gallassinne qammi shabbirssaaninne haiquwaa yashshan un77ettidi daana. ⁶⁷ Intte wozanan kumida yashshaappenne

intte aifee be7iyo palaappe denddidaagan, intte wonttiyo wode, ‘Aude qammanddeeshsha’ qassi qammiyo wode, ‘Aude wonttanddeeshsha’ yaagana. ⁶⁸ Taani inttena, ‘Naa77antto ha ogiaya beekketa’ giido ogiyaara GODAI inttena zaaridi markkabiyan guyye Gibxxe yeddana. Hegan intte aille gidanau, intte morkketuyyo inttena baizzanau koyana; shin inttena ailleyanaukka shammiyabaa demmekketa” yaagiis.

29

GODAI Israa7eela Asaara Moo7aabaa Dembban Maacettido Maachchaa

¹ GODAI Siinaa Deriyan Israa7eelatuura maacettido maachchaa qaalaan bolli haraa Moo7aabaa etaara maacettanau Muusa azazido maachchaa qaalati hageeta. ² Muusee Israa7eela asaa ubbaa xeesi shiishshidi, etassi yootidobai hagaa;

“GODAI intte sinttan Gibxxe kawuwaa bolli, a olanchchatu ubbaa bollinne a biittaa ubbaa bolli oottidobaanne gattidobaa intte aifiyan be7ideta.

³ He iita metota, gita maalaalissiyaabatanne oorattabata intte aifiyan be7ideta. ⁴ SHin hachchi gakkanaashin, GODAI intteyyo akeekiya wozanaa, xeelliya aifiyaanne siyiya haittaa immibeenna. ⁵ GODAI oitamu laittaa kumettaa inttena biittaa bazzawan kaalettiyo wode, intte maayoi intte bollaappe wuribeenna, intte caammaikka intte tohuwaappe wuribeenna.

⁶ Intte miyo oittai, uyiyo woiniyaa eessai, woikko hara mattoiya ushshai baawa; xayikkonne GODAI intteyyo Xoossaa gidiyoogaa erissidi

tamaarissanaayyo, inttessi koshshiyaabaappe ainne pacissibeenna.

⁷ “Nuuni ha sohuwaa gakkido wode, Haseboona Kawoi Sihooninne Baasaane Kawoi Oogi nunaara olettanau yiidosona; shin nuuni eta xoonida. ⁸ Eta biittaa ekkidi, Roobeelanne Gaada zaretu qassi Minaase zariyaappe baggaayyo laata oottidi im-mida.

⁹ “Intte oiqqobainne yedhdhbai intteyyo anjjettana mala, ha maachchaa qaalata ammanettidi polite. ¹⁰ Hachchi intte ubbai, zariyaa halaqati, cimati, sunttatinne Israa7eela asai ubbai hagan eqqideta. ¹¹ Intte naatuura, intte maccaasaara intte giddon de7iya kare biittaa asaaranne intte son mittaa qoriyaanne haattaa tikkiya oosanchchatuura issippe, hagan eqqideta. ¹² GODAARA, intte Xoossaara, qaalaaa caaquwaa gelanau, GODAARA maachchan maayidobaa polanau giigidi shiiqideta. ¹³ GODAI inttena ba asa oottidi minttana; intteyyoonne beni intte maizza aawatuyyo, Abrahaamayyo, Yisaaqayyoonne Yaqaobayyo gelido maachchaa qaalaadan, i intteyyo Xoossaa gidana. ¹⁴ Taani ha maachchaa caaquwaa wottiyoogee intte xallaara gidenna. ¹⁵ Hachchi hagan nunaara GODAA nu Xoossaa sinttan eqqida nu ubbaaranne sinttanau yaana nu yeleta ubbaara wottais.

¹⁶ “Nuuni Gibxxen waani de7idaakkonne qassi hagaa gakkanaashin, ogiyan de7iya kawotettatu gidduwaara waani kanttidi yiidaakko ereeta. ¹⁷ Eta giddon de7iya tuna eeqaa, massido mittaa, shuchchaa, biraanne worqqaa eeqa misileta be7ideta. ¹⁸ Ha intteppe ooninne attuma gidin

macca gidin, issi keetta asa gidin zare gidin, GODAAPPE, nu Xoossaappe, sher77i giidi, hara kawotettatu xoossatuyyo goinnennaadan naagettite. Hegaa oottiya asi cammiyaanne woriya aifiyaa aifiya mitta gidana.

¹⁹ “Ha caaquwaa qaalaa siyidi, ba wozanan, ‘Ta sheniyen taani biikkokka, aiba metoinne baawa’ yaagidi bana cimmikko, hegaa mala asi lo77otu bollinne iitatu bolli bashshaa ehaana. ²⁰ GODAA hanqquinne qanaatee hegaa mala asa bolli eexxi kiyanaappe attin, GODAI a maarennna. Ha max-aafan xaafettida qanggetta ubbai a bolli yaana; saloppe garssa baggaappe a suntaa GODAI xais-sana. ²¹ GODAI ha Higgiyaa Maxaafan xaafet-tida qanggettaa maachchaadan he asa Israa7eela asaappe shaakkidi xaissana.

²² “Sinttappe yiya yeletai, intte zareenne haaho deriyaappe yiya hara biittaa asai GODAI intte bolli ehiido boshaanne metuwaa be7ana. ²³ Biitta ubbai dinniyaaninne maxiniyan kamettidi, aiba go77anne immennaagaa gidana; aibanne zeranaunne mokissanau danddayettenna; in maati mitti diccenna. GODAI ba hanqquwan xaissido Sadoomadaaninne Gamooradan, Adaamadaaninne Xaboima katamatudan hanana. ²⁴ Kawotetta ubbai hagaadan yaagana; ‘GODAI ha biittan hagaa malabaa aibissi oottidee? Ha wolqqaama hanqquwaassi gaaso gididabai aibee?’ yaagana.

²⁵ “Asai zaaridi, ‘Eti GODAI, eta aawatu Xoossai, eta Gibxxeppe kessiyo wode, etaara gelido maachchaa qaalaa menttido gishshaassa. ²⁶ Qassi eti biidi, erenna xoossatuyyoonne i eta

goinnoppite giido xoossatuyyo goinnidosona.
²⁷ Hegaa gishshau, GODAI hanqgettidi, ha maxaaafan xaafettida qanggetta ubbaa eta bolli ehiis. ²⁸ GODAI wolqqaama hanqquwaa hanqgettidi, eta biittaappe eta shoddidi, hagaadan hara biitti yedettiis' yaagana.

²⁹ “Xuura yohoti GODAA nu Xoossaassa; shin nuuni ha higgiyaa qaalaa oottanaadan, qonccida yohoti merinau nuussanne nu naatussa.

30

Wotti Yeggidi Denddiyoonne Anjjettiyo Hanotaa

¹ “Ha ta intte sinttan wottido anjoinne qanggettai intte bollan gakkiyo wode, GODAI intte Xoossai inttena laaliyo hara kawotettatu giddon de7iiddi, hagaa intte hassayana.

² He wode inttenne intte naati GODAAKKO, intte Xoossaakko, simmidi, intte kumetta wozanaappenne intte kumetta shemppuwaappe taani hachchi inttena azazido qaalau azazettikko,

³ hegan GODAI intte Xoossai intte omooduwaa zaarana; i intteyyo qarettana. GODAI intte Xoossai inttena laalido kawotettatu ubbaa giddoppekkka zaaridi shiishhana. ⁴ Biittaa gaxaa gakkanaashin laalettikkokka, hegaappe GODAI intte Xoossai inttena zaaridi shiishhana. ⁵ Intte aawati kase laattido biittaa inttekka laattanaadan GODAI intte Xoossai inttena he biittau ehaana. Yan inttena intte aawatuppe aattidi dureyananne intte qoodaa darissana.

⁶ “Intte de7uwan de7ana malanne GODAA intte Xoossa intte kumetta wozanaappenne intte kumetta shemppuwaappe siiqanaadan,

i intteyyoonne intte naatuyyo azazettiya wozanaa immana. ⁷ GODAI intte Xoossai ha qanggetta ubbaa intte morkketunne inttena yedettiyaageetu bolli ehaana. ⁸ Inttekka zaaridi GODAAYYO, intte Xoossaayyo, azazettana; taani hachchi inttena azaziyo a azazuwaakka naagana. ⁹⁻¹⁰ Intte ha Higgiyaa Maxaafan xaafettida GODAA intte Xoossa a azazotanne a wogata naaganau GODAAYYO, intte Xoossaayyo, azazettikko, qassi intte intte kumetta wozanaappenne intte kumetta shemppuwaappe GODAAKKO, intte Xoossaakko, simmikko, i inttena intte kushiyaa ooso ubban, intte uluwaa aifiyan, intte mehiyaa aifyaaninne intte biittaa aifiyan darissidi anjjana. Aissi giikko, kase intte aawata anjjiyoogan ufaittidoogaadan, GODAI ha77i inttena anjjiyoogankka ufaittana.

¹¹ “Taani hachchi inttena azaziyo ha azazoi hegaa keena deexo gidenna; intteppe haahokka gidenna. ¹² Intte, ‘Nuuni siyidi azazettanaadan, saluwaa kiyidi nuuyyo wottanai oonee?’ geennaadan saluwan de7enna. ¹³ ‘Nuuni siyidi azazettanaadan, nuuyyo abbaa pinnidi ehaanai oonee?’ geennaadan abbaa hefinttan de7enna. ¹⁴ Qaalai intteyyo keehi matan de7ees; intte oottanaadan, qaalai intte wozanaaninne intte doonan de7ees.

¹⁵ “Be7ite, taani hachchi intte sinttan de7uwaanne lo77otettsaa, haiquwaanne bashshaa wottaas. ¹⁶ Intte GODAA intte Xoossa siiqyoogan a ogiyan hemettiyoogaaninne a azazuwaa, a awaajuwaanne a wogaa naagiyooogan, taani hachchi inttena azaziyo GODAU, intte Xoossau, azazettikko, intte de7uwan de7ananne corattana;

qassi intte laattanau geliyo biittan GODAI intte Xoossai inttene anjjana.

¹⁷ “SHin intte wozanai wora simmin, intte azazettennan ixxikko, hara xoossatussi goinnikko, qassi eta oottikko, ¹⁸ intte wuri xayanaagaa taani hachchi intteyyo yootais. Yorddaanoosa pinnidi, intte laattanau biyo biittan intte laittai aduqqenna.

¹⁹ “Taani intte sinttan de7uwaanne haiquwaa, anjuwaanne qanggettaa wottidoogau hachchi saluwaanne sa7aa intte bolli markkayana; simmi inttenne intte zaree de7uwan de7ana mala, de7uwaa doorite. ²⁰ GODAA intte Xoossaa siiqite; a qaalaa siyite, ayyo azazettite; aara ohettite. Hegaadan hanikko, GODAI kase intte maizza aawatuuyyo, Abrahaamayyo, Yisaaqayyoonne Yaaqobayyo immanau caaqqido biittan inttenne intte naati adussa laittaa de7ana” yaagiis.

31

Yaasu Muuse Sohuwan Sunttettiis

¹ Muusee gujjidikka Israa7eela asau hagaadan yaagiis; ² “Ha77i taayyo xeetanne laatamu laitta gidido gishshau, hagaappe sinttanau inttene kaalettanau danddayikke; hegaa bollikka GODAI tana, ‘Neeni Yorddaanoosa hefintti pinnakka’ yaagidi yootiis. ³ GODAI intte Xoossai intte sinttan hemettidi inttene kaalettana. Hegan de7iya kawotettata i wurssiyi gishshau, eta biittaa intte laattana. Qassi GODAI giidoogaadan Yaasu inttene kaalettana. ⁴ GODAI Amoore Kawota Sihoonanne Ooga xoonidi, eta biittaa xaissidoogaadan, intte morkketakka

hegaadan oottana. ⁵ GODAI eta intteyyo aatti immana; immin intte eta bolli taani inttena azazidoogaadan oottana. ⁶ Minnite; aikko baawa; yayyoppite. Eta be7idi dagammoppite. Aissi giikko, GODAI intte Xoossai inttenaara gidana. I inttena yeggenna woikko aggenna” yaagiis.

⁷ Hegaappe guyyiyan, Muusee Yaasa xeesidi, Israa7eela asaa ubbaa sinttan hegaadan yaagiis, “Minna; minna; aikko baawa. Aissi giikko, neeni ha asaara issippe GODAI eta maizza aawatuyyo immana giidi caaqqido biittaa gelaasa; he biittaakka eta laatissaasa. ⁸ I GODAI ba huuphen nenaara gididi nena kaalettana. I nena olenna; ainnekka nena aggenna. Hegaa gishshau, yayyoppa; ne wozanan dagammoppa” yaagiis.

Higgee Laappun Laappun Laittan Nabbabet-tanau Koshshees

⁹ Yaagidi Muusee ha higgiyaa xaafidi, GODAA Maachchaa Taabootaa tookkiya qeese gidiya Leewa naatussinne Israa7eela cimatu ubbaassi immiis. ¹⁰ Immidi Muusee eta hagaadan yaagidi azaziis; “Aco ubbai atto geetettiyo laappunta laittaa wursettan, bonchchettiya Daase Baalaa gallassan, ha higgiyaa xoqqu oottidi nabbabite. ¹¹ GODAA intte Xoossaai sintti i doorido sohuwaa ayyo goinnanau Israa7eela asai ubbai shiiqiyo wode, eti siiyaaadan nabbabite. ¹² Eti ubbaikka siyidi, GODAASSI, intte Xoossaassi, yayyiyogaan tamaarana mala, ha higgiyaa qaala ubbaa ammanettidi polana mala, asaa, attumanne macca, naatanne intte biittan de7iya kare biitta asaa issippe shiishshite. ¹³ Ha higgiyaa qaala erenna

eta naatikka Yorddaanoosa pinnidi, intte laattanau biyo biittan intte de7iyo laitta ubban ha higgiyaa siyona; GODAAYYO, intte Xoossaayyo, yayyiyooogaa tamaarona” yaagiis.

GODAI Muusa Wurssetta Azazuwaa Azaziis

¹⁴ Hegaappe guyyiyan, GODAI Muusa hagaadan yaagiis; “Be7a, neeni haiqqiyo gallassai matiis. I kaaletettiyo azazuwaa ayyo taani immana mala, Yaasa xeegada, neeni aara issippe Dunkkaaniyaa giddo gelite” yaagin, Muuseenne Yaasu Dunkkaaniyaakko shiiqidosona.

¹⁵ SHiiqin GODAI he Dunkkaaniyan shaaraa tuussan etau qoncciis; he shaaraa tuussaikka Dunkkaaniyaa penggen eqqiis.

¹⁶ GODAI Muusa hagaadan yaagiis; “Neeni matan haiqqada ne aawatun gaittaasa. Neeppe guyyiyan, ha asai tau ammanettennaagaa gidana; taani etaara wottido maachchaa kantana. Eti tana aggidi, shaaramuxatudan, bantta laattiyo biittan de7iya eeqata kaallana. ¹⁷ Hegee haniyo wode, ta hanqtoi eta bolli eexxi kiyana. Taanikka eta aggaagana; ta som77uwaa etappe wora zaarana. Yaatin, eti xayana; iita metoinne bashshai eta bolli yaana. He wodiyen eti, ‘Tumu ha metoi gakkidoi nu Xoossai nu giddon bainnaagaa gishshaassa gidennee?’ yaagidi oichchana. ¹⁸ Hara xoossatussi goinnidi, eti hanido iitabaa gishshau, taani he gallassi ta som77uwaa mulekka etappe wora zaarana.

¹⁹ “Hegaa gishshau, ha77i ha mazamuriyaa xaafada, Israa7eela asaa ubbaa tamaarissa. Ha mazamuree taayyo Israa7eela asaa bolla markka gidana mala, eta yexissa. ²⁰ Eta maizza aawatuyyo

gelido qaalaadan, maattainne eessai goggiyo biittaa taani eta gelissidoogaappe guyyiyaaninne eti mi kallidi, wozanaa muumidoogaappe guyyiyan, hara xoossatuyyo goinnidi, tana karana; ta maachchaakka kanttana. ²¹ Daro metoinne bashshai eta bolli gakkido wode, ha mazamuree eta naatu doonaappe kichchenna gishshau, eta bolli markka gidana. Aissi giikko, taani caaqqido biittaa eta biron gelissennan de7ishin, haarakka eti qoppiyo qofaa eraichchaas” yaagiis. ²² Yaagin Muusee he gallassi he mazamuriyaa xaafidi, Israa7eela asaa tamaarissiis.

²³ Hegaappe guyyiyan, GODAI Nawe na7aa Yaasa hagaadan yaagidi azaziis; “Minna, aikko baawa; taani etau immanau qaalaa gelido biittaa Israa7eela asaaefaada gelissaasa. Taanikka ne-naara issippe gidana” yaagiis.

²⁴ Muusee ha higgiyaa qaalata koiroppe wurs-settaa gakkanaashin, xaafidi wurssidoogaappe guyyiyan, ²⁵ GODAA Maachchaa Taabootaa tookkiya Leewata hagaadan yaagidi azaziis; ²⁶ “GODAA higgee xaafettido ha maxaafaa efite; efidi GODAA intte Xoossaa Maachchaa Taabootaa matan wottite. Hegan i intte bolli markka gidana mala yan wottite. ²⁷ Intte woisa makkalanchchakkonne woisa morgge zozzakko taani erais. Be7ite, ta inttenaara de7ido laitta ubban intte GODAU iita makkala; shin taani haiqqaichchin, ubba woisaa makkalanddetii? ²⁸ Hegaa gishshau, hagaa ubbaa ta etau yootanau, saluwaanne sa7aa ta eta bolli markkayanau, intte zariyaa halaqata ubbaanne deriyaa kaalettiya

asa ubbaa tau shiishshite. ²⁹ Ta haiqqidoogaappe guyyiyan, intte mule iita asa gidanaagaanne taani inttena tamaarissido azazuwaappe wora simmanaagaa taani erais. I oottoppite giido iitabaa intte kushiyaa oottidi, GODAA hanqgetissiyo gishshau, sinttappe yiya wodiyaa intte bolli iita boshaa ehaana” yaagiis.

³⁰ Hegaappe guyyiyan, Muusee ha mazamuriyaa qaalati wurana gakkanaashin, shiiqida Israa7eela yaa7aa ubbaa sissidi yootiis.

32

Muuse Mazamuriyaa

¹ “Inttenoo, salotoo, taani yootiyoogaa ezggite; biittaikka ta doonaa qaalaa siyo. ² Ta timirttee iraadan bukko; ta qaalaikka akkaadan, purcco maataa bollan wodhdhiya nazziina iraadaaninne carshshaa bollan wodhdhiya diifiyaadan wodhdho.

³ “Taani GODAA sunttaa awaajjana; gitatettaa nu Xoossau immite. ⁴ I nu zaallaattenne, a oosuwan wotoi baa; a oge ubbaikka suure. Nu Xoossai ammanettiyaagaanne iitatettai bainnaaga; i tumanchchanne suure.

⁵ “Intte ammanettennanne aibaunne pattenna, nagaranchchanne balettiya yeleta gidiyo gishshau, a asa gidanau intte bessekketa.

⁶ Inttenoo eeyyanne akeeki bainna asau, intte GODAAYYO immiyo zaaroi hagee? I inttena medhdhida intte Aawaa gidennee? I inttena medhdhidi, mintti essiis.

⁷ “Kase wodiyaa qoppite; daro yeletatu laittaakka akekite. Intte aawata oichchite;

eti inttena bessana. Intte cimatakka oichchite; eti intteyyo yootana. ⁸ Ubbaappe Wolqqaamai kawotettatuyyo eti de7iyoosaa laatissido wode, asaa naata eta zariyan zariyan shaakkido wode, Israa7eela asaa qoodaadan, eta zawaas essiis. ⁹ Aissi giikko, shaahuwan GODAA gakkidaagee Israa7eela; Yaaqoobikka a gakkida laataa.

¹⁰ “Biittaa bazzawan eti saamuwan de7ishin, carkko xallai suraggiyoosan bichchaarishin, eta demmiis. Yaatidi ba aifiya buluwaadan, etau gonddalle gididi, eta minttidi naagiis. ¹¹ Arggantta ba maraa paaluwaa tamaarissiyoogaadan, ba miccido qefiyan gakki oiqqidi ashshiyooogaadan, hegaadan GODAI ba qefiyan haphphidi eta ashshiis. ¹² Hara allaga xoossi bainnan, GODAA xalaalai ba asaa kaalettiis.

¹³ “I biittaayyo xoqqa sohuwaa eta kessiis. SHooqan mokkida aifiya eta miziis. Zaalla kooppuwaappe eta eessaa miziis; shuchcha biittaappe zaitiyaa miziis. ¹⁴ Eti mehiyaa wudiyaappe me77ida yeesuwaanne deeshshaa wudiyaappekka maattaa, dorssaa anqqaraanne galssaa miidosona; qassi Baasaane dorssaa wudiyaanne deeshshaa, lo77o gistiyaara miidosona; suuttaa milatiya woiniyaa eessaakkka uyidosona.

¹⁵ “Yaanidi Israa7eeli orddiis; makkaliis; mii miidi, boborcciis. Bana medhdhida Xoossaa aggiis; ba Atotettaa Zaalla bollankka qilliicciis. ¹⁶ Eti allaga xoossatuyyo goinniyoogan a mishissidosona; bantta tuna eeqatun a hanqjetissidosona. ¹⁷ Xoossaa gidenna

xalahetuyyo, kase eti eribeenna xoossatuyyo, zino kiyidaageetuyyo, eta aawati yayyibeenna xoossatuyyo yarshshidosona. ¹⁸ Eti de7uwaa immida Zaallaa qoppibookkona; qassi yeli dichchida Xoossa dogidosona.

¹⁹ “GODAI hegaa be7idi, eta bolli hanqqetii. A attumanne macca naata a sinttappe diggiis. ²⁰ Yaatidi hagaadan yaagiis; ‘Taani ta som77uwaa etappe genttana; eti geellanne ammanettenna dere gidiyo gishshau, eta omarssaa co77u gaada xeellana. ²¹ Xoossa gidennaban tana mishissidosona; bantta eeqatun tana hanqqetissidosona. Taanikka eta zare gidennaageetun mishissana; eeyya asa zaretun taani eta hanqqetissana. ²² Ta hanqqoi tamaadan eexxidi, biittan de7iyaaba ubbaa xuuggana. He tamai Si7ooliyan de7iyaagaarakka gattidi xuuggana; deriyaa baasuwaa gakkanaashin, he tamai maana.

²³ “Taani etau metuwaa metuwaa bolli doorana; ta wonddafiyan eta dukkana. ²⁴ Eti namisan, xuuggiya mishuwaaninne iita harggiyan wurana. Eta bolli meto gattiya bazzo do7atanne eta dukkiya allaga shooshshata eta bolli yeddana. ²⁵ Toorai oge ubban eta naata wurssana. Keetta ubban shabbirssainne dagamai kawotana. Yelaga attumaageetinne maccaageeti wurana; guutta naatikka cimatikka palahokkona. ²⁶ Eta taani haaho sohuwau laalana; hegaappe guyyiyan, eta hassayiyaabi xayana. ²⁷ SHin eta morkketi, “Nu wolqqai eta xooniis; hagaa ubbaa GODAI oottibeenna” yaagidi otoruwan ceqettennan aggokkona yaagada qoppaas’ yaagiis.

28 “Israa7eela asai zoreti bainna dere; akeeki etau baawa. **29** Eti xoonettidoi aibiinakko be7anau etau ixettiis; bantta wurssettaikka aibakko erokkona. **30** Issi sha7u asai issi asan, tammu sha7u asai naa77u asan, waani xoonettidee? GODAI eta Xoossai eta baizzido gishshaassanne eta medhdhida Wolqqaamai eta aatti immido gishshaassa gidennee! **31** Eta morkketi bantta xoossai laafa gidiyoogaanne Israa7eela Xoossaa mala gidennaagaa eroosona. **32** Eta woinee Sadooma woiniyaappenne, Gamoora shooqaappe yiidaagaa. Eta teerai marzze; eta wurccoikka cammiyaagaa. **33** Eta woiniyaa eessai shooshshaa marzze; woriya marzzee de7iyo haso.

34 “GODAI, ‘Hagaa taani dogidanaa? Ta mazg-gafan attamabeikkinaa? **35** Eta bashshaa gallas-sai matattiis; eta bolli gakkanabai eesotees. He wode eta gedee xubettana. Taani etau haluwaa kessananne kushiyaa zaarana’ yaagiis.

36 “Eta wolqqai daafuridoogaanne etakka maaddiyaabi bainnaagaa be7ido wode, GODAI ba asau pirddana; ba ashkkaratussikka qarettana. **37** I eta hagaadan yaagana; ‘Eti ammanettiyo eta xoossati awaanee? Eti baqatidi a giddon qosettiyo eta zaallai awaanee? **38** Eta yarshshuwaa modhdhuwaa miidaageeti, eta ushshaa yarshshuwaa woiniyaa eessaa uyidaageeti ha77i denddidi, ane eta maaddona; ane eta ashshona.

39 “‘GODAI tanattenne. Ta xallai Xoossaa. Taappe attin, hara xoossi baawa. Woriyaagee, de7uwaakka immiyaagee tana; taani masunxxissada, taani pattana; ta kushiyaaappe ooninne ashshenna. **40** Ta kushiyaa pude

denttada hagaadan yaagana; “Taani merinaukka de7o. ⁴¹ PHopholqqu giya ta bisuwaa leefada, pirddanau ta kushiyan oiqqiyo wode, ta morkketu bolli ta haluwaa kiyana; tana ixxiyaageetau eta kushiyaa zaarana. ⁴² Ta wonddafeti eta suuttan mattottana; ta bisoikka eta ashuwaa maana. Tana ixxiya ubbaakka maarikke. Harai atto masunxxidaageetikka omoodettidaageetikka haiqqana” yaagana’ yaagiis.

⁴³ “Inttenoo kawotettatoo, GODAA asaara ufitite. I ba ashkkaratu suuttaa achchana; ba morkketa bollankka haluwaa kiyana. Biittan de7iya ba asaa nagaraakka atto gaana” yaagiis.

⁴⁴ Muuseenne Nawe na7ai Yaasu Israa7eela asaa sissiiddi, ha mazamuriyaa qaala ubbaa haasayidosona.

Muusee Immido Wurssetta Zoriyaa

⁴⁵ Muusee ha qaala ubbaa Israa7eela asa ubbau yooti wurssido wode, ⁴⁶ eta hagaadan yaagiis; “Ha higgiyaa qaala ubbaa eti naaganaadaaninne oottanaadan intte naata azazana mala, hachchi ta intteyyo markkattiyo qaala ubbaa intte wozanan wottite. ⁴⁷ Ha qaalai intteyyo de7oppe attin, coo mela qaala gidenna. Ha qaalaa naagikko, intte Yorddaanoosa pinnidi laattana biittankka adussa laittaa de7ana” yaagiis.

⁴⁸ He gallassankka GODAI Muusa hagaadan yaagiis; ⁴⁹ “Moo7aab Yarkko katamaappe sintta baggaara de7iya Abaarima Deretuppe issuwaa, hini Nabo Deriyaa kiya; hegan Israa7eela asaa ta laatissana Kanaane biittaa hefintti xeella. ⁵⁰ Ne ishaa Aarooni Hoora Deriyan haiqqidi, ba maizza

aawatun gaittidoogaadan, neenikka ha kiyido de-riyan haiqqada, ne maizza aawatun gaittana. ⁵¹ Aissi giikko, intte naa77aikka Israa7eela asaa sinttan taayyo ammanettibekketa; Xiina baz-zuwan, Qaadeesa katamaa matan de7iya Mari-iba haattaa matan, ta geeshshatettaa Israa7eela asaa bessibekketa. ⁵² Hegaa gishshau, biittaa haahuwan hefintti xeellanaappe attin, taani Is-raa7eela asaa laatissana biittaa gelakka” yaagiis.

33

Muusee Israa7eela Zareta Ubbaa Anjiis

¹ Xoossa asa gidiya Muusee haiqqanaappe kase-tidi, Israa7eela asaa anjido anjuwaa qaalai ha-gaa. ² I hagaadan yaagiis; “GODAI Siinaa De-riyaappe yiis; Eedoomappe nu bollan haa poo7iis; Paaraana Deriyaappe ba asau poo7iis. SHa7an qoodettiya kiitanchchati aara de7oosona. A ushachcha baggaara tamaa lacoi de7ees. ³ GODAU neeni ne asaa siiqadasa. Geeshshati ubbai ne kushiyen de7oosona; ne gediya xaphon gul-batidi goinnoosona; yaanidi neeppe azazuwaa ekkosona. ⁴ Muusee immido higgee Yaaqooba asaayyo laata. ⁵ Israa7eela zareti ubbainne Is-raa7eela zariyaa halaqati shiiqido wode, GODAI ba asaa, Israa7eela bolli kawotiis.

⁶ “Roobeeli haiqqoppo; i paxa de7o. A asaikkka qoodan coratto” yaagiis.

⁷ Muusee Yihudaa zariyabaa hagaadan yaagiis; “Abeet GODAU, Yihudaa waasuwaa siya; hara ba dabbottura eti gaittanaadan ootta.

Eta kushiyaa minttetta; eti bantta morkkiyaara olettiyo wode, neeni eta maadda!” yaagiis.

⁸ Muusee Leewa zariyaabaa hagaadan yaagiis; “Ne Tumiimeenne Uriimee ne dosido asassa. Neeni Masaahan paaccido, Mariiba haattan palamettido asassa. ⁹ Banttana yelidaageetuppe, ba ishanttuppenne bantta naatuppe aattidi, eti neeyyo ammanettidoogee aadhdhees; ne maachchaa qaalaayyo eti ammanettidosona. ¹⁰ Eti ne wogaa Yaaqooba, ne higgiyaakka Israa7eela tamaarissoosona. Ne sinttan ixaanaa cuwayoosona; neeyyo yarshshiyosan muleera xuuggiyo yarshshuwaa yarshshoosona. ¹¹ Abeet GODAU eta kushee oottidobaa anjja; eti oottiyo ubbaban ne ufaittiyoogaa etau qonccissa. Eta bolli denddiyaabaa mentteretta ola; eta morkketa naa77antta denttoppa” yaagiis.

¹² Biniyaama zariyaabaa hagaadan yaagiis; “GODAI siiqido asai an ammanettidi de7ees. Gallassa kumettan eta i naagees; ba hashiyan tookkidi shemppissees” yaagiis.

¹³ Yooseefa zariyaabaa hagaadan yaagiis; “GODAI iraa immiyoogan, biittaappe haattaa pulttissiyoogan, eta biittaa anjo. ¹⁴ Awai kattiyo doorettida aifiyaaninne wodiyan wodiyan ka77iya aifiyan anjjetto. ¹⁵ Beniisappe de7iya eta deretinne kerati lo77o aifiyan anjjettona. ¹⁶ Eta biittai lo77obaa xallaa kumidaagaa gido; buuran eexxiya tamaa giddon haasayida, GODAAPPE beettiya anjo xallan kumidaagaa gido. Ha anjjoti ubbai Yooseefa zariyaa gakkona; aissi giikko, i ba ishanttu giddon halaqa. ¹⁷ Yooseefi kiro yelettida korimadan mino; a kaceti menttaa kaciyaadan

minnona. A kaceti sha7an qoodettiya Minaase zareta; tammu sha7an qoodettiya Efibreema zareta. He kacetun i kawotettata qaicana; biittaa gaxaa gakkanaashin eta i sugana” yaagiis.

¹⁸ Zaabiloona zariyaabaa hagaadan yaagiis; “Nenoo Zaabiloonaa, neeni ne kessan ufaitta; Yisaakkooraa, neenikka ne dunkkaaniyan ufaitta. ¹⁹ Eti kare dere asaa bantta deriyaakko xeesana; hegan eti geeshshatettaa yarshshuwaan yarshshana. Bantta aquwaanne bantta duretettaa, abbaappenne abbaa lanqqe shafiyaaappe demmana” yaagiis.

²⁰ Gaada zariyaabaa hagaadan yaagiis; “Eta biittaa aassida GODAI galatetto; Gaadi morkkiyaa som77uwaan menttanau, gaammuwaadan shankkatees. ²¹ Halaqatussi giido payya biittaa eti ekkidosona; Israa7eela halaqati shiiqido wode, eti GODAA sheniyan geeshsha pirddaa pirddidosona” yaagiis.

²² Daana zariyaabaa hagaadan yaagiis; “Daani wodala gaammo mala; i Baasaaneppe guppidi kiyana” yaagiis.

²³ Nifttaaleema zariyaabaa hagaadan yaagiis; “Nifttaaleemi GODAA aaro kehatettaaninne anjjuwan duretiis; eta biittai Galiila Abbaappe biidi tohossa baggaa gakkees” yaagiis.

²⁴ Aseera zariyaabaa hagaadan yaagiis; “Aseeri hara zaretu ubbaappe aadhdhidi anjjettidaagaa. Ba ishanttunkka dosettidaagaa gido. A biittai zaitiyan dureto. ²⁵ Eta katamatikka birata kariyan gorddettidi naagettona; ba laitta ubban i wolqqaama gido.

²⁶ “Nenoo Israa7eelaa, saluwaappe inttena maaddanau, ba anggan shaaran hemettiya intte Xoossa mala xoossi baawa. ²⁷ Merinaa Xoossai intteyyo qato; a merinaa kusheti intteppe garssaara de7oosona. I intte sinttappe intte morkketa gooddii; intte eta wurssi xaissanaadan intteyyo yootiis. ²⁸ Hegaa gishshau, Israa7eela asai, saluwaa irai bukkiyoosan, qumainne woiniyaa eessai kumido biittan, bochchiyaabi bainnan sarotettan de7ana. ²⁹ Inttenoo Israa7eela asau! Intte aiba anjjettidetii! GODAI ashshido intte mali oonee? I intteyyo gonddallenne inttena maaddiyaagaa; an intte xooniyo bisuwaa. Intte morkketi intte sinttan gufannana; inttekka eta qatuwaa laalana” yaagiis.

34

Muuse Haiquwaa

¹ Muusee Moo7aaba dembbaappe denddidi, Nabo Deriyaa huuphiyaa, qassi Yarkkoppe arshsho baggaara de7iya Pisgga Deriyaa huuphiyaa gakkiis. Hegan GODAI Daana gakkanaashin de7iya Gala7aade biittaa, ² Nifttaaleema biittaa ubbaa, Efreetanne Minaase biittaa, arggo baggaara biidi Meediteraane Abbaa gakkanaashin de7iya Yihudaa biittaanne ³ tohossa baggaara Xoo7aarappe denddidi, zambbai de7iyo Yarkko katamaa, zanggaaran de7iya dembbaa ubbaa bessiis. ⁴ Bessidi GODAI Muusa hagaadan yaagiis; “Abrahaamassi Yisaqassine Yaaqoobassi, ‘Taani intte zariyaassi immana’ yaagada caaqqido

biittai hagaa. Ha77i neeni ne aifiyan be7anaadan taani oottaas; shin neeni yaa pinnakka” yaagiis.

⁵ Yaagin GODAA ashkkaraa Muusee GODAI giidoogaadan, hegan Moo7aaba biittan haiqqiis.

⁶ GODAI Beeti-Pa7oora katamaappe sintta baggan Moo7aaba wombban a moogiis; shin hachchi gakkanaashin, i mogettido man77iyaa eriya asi baawa. ⁷ Muusee haiqqiyo wode, a laittai xeetanne laatama; shin au aifee ixxibeenna; a wolqqaikka ixxibeenna. ⁸ Israa7eela asai Moo7aaba dembban hasttam u gallassaa Muusessi yeekkidosona. Hegaappe guyyiyan, Muusessi yeekkiyoonne kayyottiyo wodee wuriis.

⁹ Nawe na7ai Yaasu aadhdhida eratettaa ayyaan kumiis; aissi giikko, Muusee ba sohuwan i oottanaadan, a bolli ba kushiya wottiis. Israa7eela asai Yaasuyyo azazettiis; GODAI Muuse baggaara immido azazuwaakka naagiis.

¹⁰ GODAI som77uwan dummayidi erido Muuse mala hananabaa yootiya asi Israa7eelan mulekka denddibeenna. ¹¹ GODAI Gibxxe kawuwaakko, aara oottiya halaqatukkonne kumetta asaakko yeddidi, a baggaara oorattabaanne maalaalissiyaabaa ubbaa oottido, Muuse mala hananabaa yootiya hara asi ooninne baawa. ¹² Israa7eela ubbaa sinttan gita wolqqan maalaalissiyaabaa oottida Muuse mala asi ooninne baawa.

**Wolaytta Bible
Portions of the Holy Bible in the Wolaytta language of
Ethiopia**

copyright © 2004 SIM

® Faith Comes by Hearing

Language: Wolaytta

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

6baa8af2-99d9-51d5-a40a-ff54bdb9b793